

ÚJSZÁSZÓ



Településfejlesztési koncepció készítése és
Településrendezési eszközök felülvizsgálata - Véleményezési eljárás anyaga
Településfejlesztési koncepció
2019. február

Völgyzugoly Műhely Kft.

ASZÓD

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ KÉSZÍTÉSE ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK FELÜLVIZSGÁLATA

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Elfogadva a .../2018. (.....) Kt. sz. határozatával



Megbízó

Aszód Város Önkormányzata

Sztán István polgármester

2170 Aszód, Szabadság tér 9.

Tel.: 28/500-666

Tervező

Völgyzugoly Műhely Kft.

2083 Solymár, Bimbó u. 20.

Telephely: 1024, Bp. Szilágyi Erzsébet fasor 13-15.

Tel.: 1-439-0491, 70- 335-9079, 20-913-8575

Településrendezés: Ferik Tünde - okl. építészmérnök,
településrendező vezető tervező
TT/1 13-1259
Horváth Ágnes - okl. településmérnök,
okl. tervező építészmérnök
TT 01-6397

[Handwritten signatures]

**Tájrendezés,
környezetvédelem:** Kéthelyi Márton - okl. tájépítészmérnök TK 01-5282
Ronyecz Zsófia - okl. tájépítészmérnök

[Handwritten signature]

Közlekedés: Macsinka Klára - okl. közlekedésépítőmérnök
13-1017 KÉ-K, Tkö
(MobilCity Bt.)

[Handwritten signature]

Munkatárs: Fóthi Annamária, okl. településmérnök

[Handwritten signature]

2019. február

VZM 1392/2/18

aszod_koncepcio_180816.docx

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	4
Előzmények, a megbízás ismertetése	4
A készülő tervek	4
A tervezési folyamat – az egyeztetés és elfogadás rendje.....	5
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	7
Horizontális és vertikális szemlélet.....	7
1. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK	8
1.1. FOLYTONOSSÁG.....	8
Múlt értékei.....	8
A jelen kihívásai	8
A jövő lehetősége	8
1.2. HELYI ERŐFORRÁSOKRA TÁMASZKODÓ FEJLESZTÉSEK	8
Gazdasági értelmezés	8
Társadalmi értelmezés	8
Fenntarthatósági értelmezés.....	8
1.3. ÉRDEKEGYEZTETÉSRE TÖREKVŐ FEJLESZTÉSEK.....	9
2. ASZÓD JÖVŐKÉPE	9
1.2. A JÖVŐKÉP ÖSSZETEVŐI	9
Aszód multikulturális, intézményi és tudásközpont	10
Aszód élhető, biztonságot teremtő, karakteres kisváros.....	10
Aszód jelentős gazdasági partner	10
Aszód aktív és motivál	11
2. A JÖVŐKÉPET MEGHATÁROZÓ FEJLESZTÉSI CÉLOK	11
2.2. HORIZONTÁLIS CÉLOK	11
2.3. FEJLESZTÉSI CÉLOK	12
2.3.1. Átfogó (hosszú távú) célok	12
2.3.2. Célszisztem	13
2.3.3. Stratégiai célok (részcélok).....	16
3. A CÉLOK SZINERGIAVIZSGÁLATA	37
4. A FEJLESZTÉSI CÉLOK AZ EGYES TELEPÜLÉSSZERKEZETI EGYSÉGEKRE VONATKOZÓAN	40
Célok azonosítása településrészenként	41
1. Fő tér és környéke.....	42
2. Piac és környéke	42
3. Lakótelep és kartali kereskedelmi terület	43
4. Evangélikus templom és környéke, Papi földek	44
5. Temető alja – Jónás falva	44
6. Benzinkút és környéke gazdasági terület.....	45
7. Állami Fiúnevelő Intézet.....	45
8. Külterületek	46
5. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI	46
A megvalósítást szolgáló eszköz- és intézményrendszer, intézkedések	46
Javaslat a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére.....	47
MELLÉKLETEK	48
1. SZ. MELLÉKLET : KONCEPCIÓTÉRKÉP	48

TERVLAPJEGYZÉK

KONCEPCIÓTÉRKÉP

(1. MELLÉKLET)

BEVEZETŐ

Előzmények, a megbízás ismertetése

Aszód város nem rendelkezik olyan településfejlesztési koncepcióval, melyet a település használna. A településrendezési eszközök (településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat) alapdokumentuma eredetileg 2011-ben, a településszerkezeti terv az 119/2011 (V.10.) Ök. határozattal, míg a helyi építési szabályzat a 14/2011 (V.10.) Ök. rendelettel került elfogadásra, melyeket azóta többször módosítottak.

A település Integrált Településfejlesztési Stratégiával (ITS-sel) viszont rendelkezik, mely a Közép-Magyarországi Operatív Program - Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása című projekt keretében készült két évvel ezelőtt. Az ITS középtávra - 7-8 évre - szóló, stratégiai szemléletű, megvalósítás-orientált, a társadalom, a gazdaság és a települési környezet folyamatait komplexen, területi alapon kezelő dokumentum. Az ITS a középtávú céljain át kívánta a hosszú távlati célok elérését, így a város vezetése aktívan foglalkozott, foglalkozik az elérni kívánt céljaival, jövőképével.

A hatályos településrendezési eszközök jóváhagyása óta az építésügyi és településrendezési jogszabályi környezetben jelentős változások léptek életbe, többek között módosították az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényt (Étv.), az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendeletet (OTÉK), továbbá hatályba lépett a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (Eljr.). Hatályba lépett a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. tv. és a településképi védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV.28.) Korm. rendelet. Aszód város a Településképi arculati kézikönyvét¹, valamint a településképi rendeletét már elkészítette.²

Aszód önkormányzatának képviselő-testülete a településfejlesztési koncepció elkészítéséről és a településrendezési eszközök felülvizsgálatáról döntött, melynek elkészítésével a Völgyzugoly Műhely Kft.-t bízta meg. A tervezési terület a teljes közigazgatási terület.

A készülő tervek

A **településfejlesztési koncepció (TFK)** a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum. A koncepció a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza. A településfejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva. A dokumentum a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjainak, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához.

A készülő TFK feladata a mai kor szellemének megfelelő, hosszú távú fejlesztési irányokat adni Aszód számára, amellyel hogy a hatályban lévő ITS középtávú megállapításait figyelembe veszi.³ A következő készülő terv(fázis) a **településszerkezeti terv (TSZT)**, amely a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosítja, a település szerkezete, a területfelhasználás és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezése mentén. A településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és

¹ Aszód Város Önkormányzatának 175/2017. (XII.7.) ÖKT sz. határozatával elfogadva.

² Aszód Város Képviselő-testületének 3/2018. (II.23.) önkormányzati rendelete a településképi védelméről.

³ Az ITS készítése óta eltelt csupán két év nem indokolja az ITS teljes felülvizsgálatát. A koncepció az akkor kitűzött célokat figyelembe veszi, a kapcsolódó stratégiai pontokat be is mutatja részcélonként.

településrendezési eszközeinek figyelembevételével a környezeti állapot javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

A következő készülő terv(fázis) a **helyi építési szabályzat (HÉSZ)**. A helyi építési szabályzatban az építés helyi rendjének biztosítása érdekében – az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel – a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket állapítja meg. A HÉSZ a településszerkezeti tervvel összhangban állapítja meg – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – az építés rendjét, melynek a mellékletét képezi a szabályozási terv.

A készülő tervek a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján készülnek.

A tervezési folyamat - az egyeztetés és elfogadás rendje

A településfejlesztési koncepciót és a településrendezési eszközöket (TSZT-t, HÉSZ-t) a polgármester egyezteteti, a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel, a helyi adottságoknak megfelelően, az államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal (az érintettekkel). Az önkormányzat – a teljes körű nyilvánosság biztosításával – a tervezés előtt döntött a partnerségi egyeztetés szabályairól⁴, amelynek során meghatározta:

- az egyeztetésben résztvevők (a partnerek) tájékoztatásának módját és eszközeit,
- a javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módját,
- az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét,
- az elfogadott koncepció és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedéseket.

A **megalapozó vizsgálat** (helyzetfeltáró, helyzetelemző és -értékelő) munkarész célja az eddigi tervek, kapcsolódó helyi rendeletek és a begyűjtött adatok számbavétele és értékelése, a terv és a valós igények összevetése, a település társadalmi, gazdasági, demográfiai helyzetének elemzése, a településszerkezet, tájhasználat, települési karakter alakulásának elemzése alapján a megoldásra váró feladatok feltárása, összegzése és rendszerezése. A készülő tervek megalapozó vizsgálata közösen készült úgy, hogy a különböző tervműfajok által megkívánt részletességet teljesítse, megfelelő alapul szolgáljon a tervek elkészítéséhez.

A hatályos ITS-hez - a tervműfajnak megfelelő - teljes körű megalapozó vizsgálat készült 2016-ban. A település társadalma és a település gazdasága fejezetek kiemelt fontosságú témakörök az ITS tervdokumentumhoz, így jelen dokumentum csupán azokat a témaköröket tartalmazza ezen fejezeteken belül, melyek az elmúlt két évben változtak, illetve a most készülő tervműfajok megalapozásához valamely kiegészítés szükséges.

A polgármester a készítendő koncepcióról és településrendezési eszközökről **előzetes tájékoztatót küldött** a meghatározott államigazgatási szerveknek, az érintett területi, települési önkormányzatnak. Az előzetes tájékoztatót ismertette a partnerségi egyeztetés szabályai szerint az eljárásban érintett résztvevőkkel, adatszolgáltatási kérelmet küldött a Központi Statisztikai Hivatalnak (KSH).

Az előzetes tájékoztató átvételétől számított 21 napon belül, az abban foglalt önkormányzati szándékokkal és a fejlesztéssel érintett területtel kapcsolatban az érintett területi, települési önkormányzat tájékoztatást adott a koncepció és rendezési eszközök készítését befolyásoló terveiről, észrevételeket tett, az államigazgatási szervek pedig

- ismertették – a hatáskörükbe tartozó kérdésekben – a településre vonatkozó jogszabályon alapuló követelményeit a koncepció és a rendezési eszközök tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásait, a települést érintő ágazati elhatározásokat,
- nyilatkoztak arról, hogy az eljárás további szakaszaiban részt kívánnak-e venni,

⁴ Aszód Város Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2018.(V.18.). önkormányzati rendelete a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településképvé-értékesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól.

- teljesítették adatszolgáltatási kötelezettségüket, és
- felhasználásra biztosították a koncepció, rendezési eszközök készítéséhez szükséges adatokat.⁵

A koncepció tervezetének teljes kidolgozása előtt az önkormányzat **dönt a koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról**, és arról, hogy a megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának.

A koncepció véleményezése a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása a településrendezési eszközök véleményezésével közösen történik.

Mivel a településszerkezeti terv a településfejlesztési koncepció alapján készül, ezért csak a koncepció elfogadása után kerülhet elfogadásra. **A településszerkezeti terv és a helyi építési szabályzat (településrendezési eszközök) egy időben készül, azok egyeztetési eljárása is egy eljárásban történik**, de a településszerkezeti terv elfogadásáról szóló döntés meg kell, hogy előzze a helyi építés szabályzat elfogadását. A településrendezési eszközök - és településfejlesztési koncepció - egyeztetése **teljes eljárás** szerint zajlik.

A településrendezési eszközök és a TFK elkészült tervezete az elfogadás előtt véleményeztetésre kerül, a tervezetet a polgármester megküldi a részvevőknek, ezzel megindítja az eljárás véleményezési szakaszát. A véleményezők a tervezet átvételétől számított 30 napon belül adhatnak írásos véleményt. A vélemény kifogást emelő megállapításait jogszabályi hivatkozással vagy részletes szakmai indoklással kell igazolni.

Véleményeltérés esetén a polgármester egyeztetést kezdeményezhet, amelyről jegyzőkönyv készül. A beérkezett vélemények – egyeztetés esetén a jegyzőkönyv is – ismertetésre kerülnek a képviselő-testület előtt, az elfogadásukról vagy el nem fogadásukról a testület dönt. A vélemény, észrevétel el nem fogadása esetén a döntést indokolnia kell. A véleményezési szakasz lezárul a döntés dokumentálásával és közzétételével.

A polgármester a településrendezési eszköz tervezetét és a TFK-t, az eljárás során beérkezett valamennyi vélemény és keletkezett egyéb dokumentum egy példányát, továbbá azok másolati példányát elektronikus adathordozón megküldi végső szakmai véleményezésre az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak. A megyei kormányhivatal a beérkezett dokumentumokat áttanulmányozza, és a beérkezésétől számított

- 21 napon belül megküldi a polgármesternek a településrendezési eszközzel kapcsolatos záró szakmai véleményét a településrendezési eszköz elfogadásához, vagy
- 15 napon belül egyeztető tárgyalást kezdeményez az ágazati és az érintett területi, települési önkormányzati vélemények még fennmaradt kérdéseinek tisztázására.

Az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal az esetleges egyeztető tárgyalás jegyzőkönyvét és a záró szakmai véleményét az egyeztetést követően 8 napon belül megküldi a polgármesternek, a településrendezési eszközök elfogadásához.

A hosszútávra szóló településszerkezeti tervet az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el, mely megelőzi a helyi építési szabályzat – rendelet formájában történő – jóváhagyását.

Jelen dokumentáció a településfejlesztési koncepció vitaanyaga, mely az Önkormányzat véleményezésére szolgál. A koncepció tartalmi elemeit a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 2. melléklete határozza meg.

⁵ Az előzetes véleményezési szakasz során érkezett észrevételek összefoglalóját lásd. a megalapozó vizsgálat mellékletében.

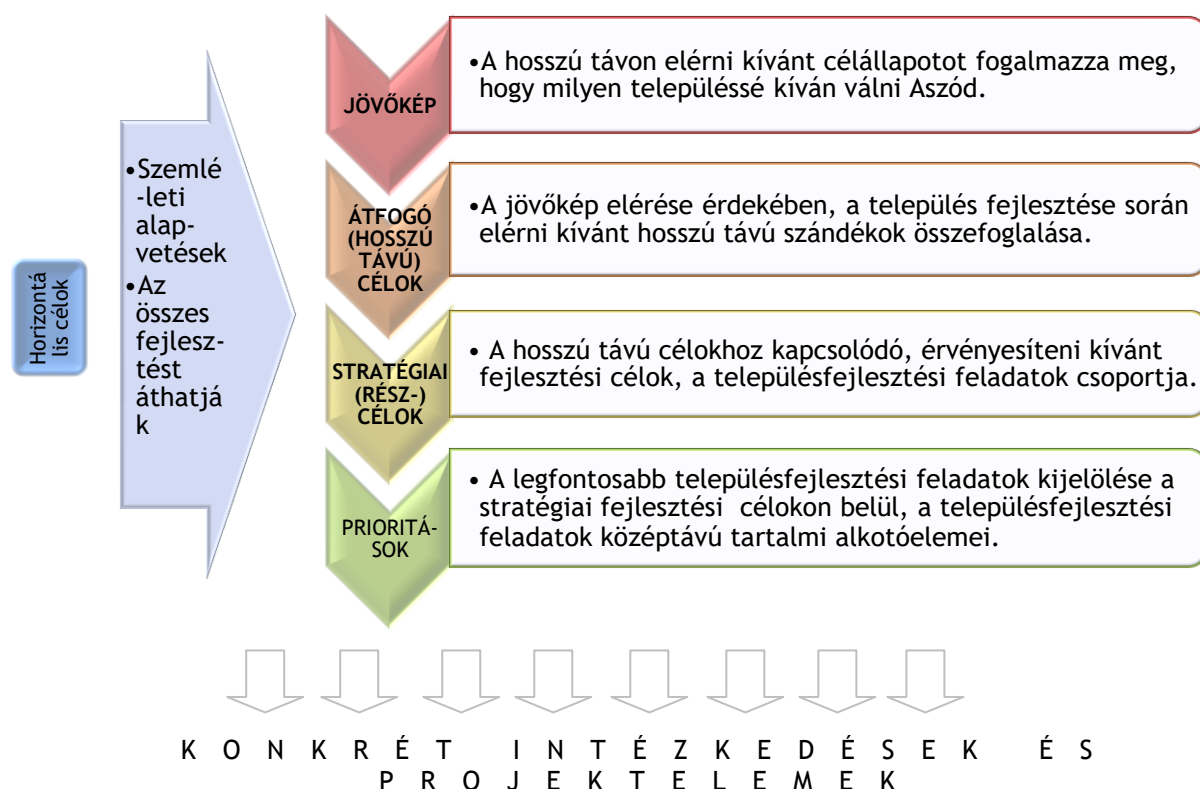
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A településfejlesztési koncepció a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum.⁶ A településfejlesztést általában mindazon beavatkozások gyűjtőfogalmának tekinthetjük, amelyek következtében a települések a térben és időben egyaránt változó társadalmi igényeknek jobban megfelelnek, mint korábban. A településfejlesztési beavatkozások rendszerint a fizikai viszonyok változtatására, egyes beruházások megvalósítására irányulnak.⁷

A koncepció az Eljr. előírása alapján 10 évet meghaladó időtávra, jelen esetben 20-25 évre szól.

Aszód város koncepciója különböző tervezési szintekből (rétegekből) tevődik össze:

Horizontális és vertikális szemlélet



A megalapozó vizsgálat helyzetelemzés munkarésze, valamint az ITS megalapozó vizsgálata tartalmazza, hogy milyen jelzőszámokkal jellemezhető a település gazdasági, társadalmi, infrastrukturális helyzete, a helyzetelemző- és értékelő munkarész pedig a településre jellemző trendeket foglalja össze. A koncepció készítés során meghatározásra került, hogy a település honnan indul, mit szeretne elérni: a saját jövőképét és azt a célrendszert, ami hosszú távon iránymutatásul szolgál a település döntéshozói, illetve az egész helyi közösség számára, illetve alapul szolgálhat a középtávú tervek, pályázatok számára. A tervezési folyamat eredménye, hogy megszületnek a megvalósítani kívánt fejlesztési célok, melyek az elérni kívánt jövőképhez vezetnek. A fejlesztési célok a jövőkép alapján kijelölik a település fejlődésének irányait, meghatározzák a fejlesztési elveket.

A hosszú távra érvényesítendő településfejlesztési koncepcióhoz tartozó középtávú elemeinek meghatározására az integrált településfejlesztési stratégia tervfajta hivatott, az tartalmazza.

⁶ Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § alapján.

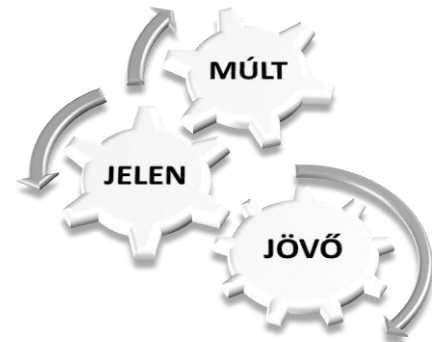
⁷ Forrás: Terület- és településfejlesztési ismeretek, Dr. Szigeti Ernő

1. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK

1.1. FOLYTONOSSÁG

Múlt értékei

A jövőbeni fejlesztések tervezése során szükséges, hogy legyenek olyan támpontok, amik elősegítik, hogy a fejlesztések biztos alapokon nyugodjanak. Ebben nagy segítséget nyújt, ha egy település visszatekint múltjára. Aszód több évszázados múltra visszatekintő település, ahol kiemelkedő építészeti értékek is maradtak fenn, melyek az építészeti örökségünk fontos elemeit képezik. Nem lehet olyan fejlesztéseket végrehajtani, amik nem veszik figyelembe a múlt értékeit, hagyományait.



A jelen kihívásai

Aszód a főváros keleti agglomerációjának határán fekszik, mely jelentős számú ingázót eredményez, viszont egyaránt jelentős a „napközbeni időt” helyben töltők száma. Ezek az adottságok társadalmi, intézményi, fenntarthatósági konfliktushelyzeteket hordoznak magukban, amik kezelésére ki kell dolgozni a megfelelő eszközöket. Azonban azt is látni kell, hogy a település adottságai milyen előnyöket jelentenek, azokat hogyan lehet a város, a helyi közösség további gyarapodására felhasználni.

A jövő lehetősége

Aszód sok adottsággal rendelkezik, ami a fejlődés biztos alapjául szolgál. A kérdés, hogyan tudja ezeket az adottságokat optimálisan kihasználni. Ehhez van szükség egy településfejlesztési vízióra, amelynek valóra váltásához tudatos, konzekvens településfejlesztési beavatkozások megvalósításával lehet eljutni.

1.2. HELYI ERŐFORRÁSOKRA TÁMASZKODÓ FEJLESZTÉSEK

Gazdasági értelmezés

A helyi erőforrásokra alapozott gazdaságfejlesztés célja, hogy kiépítse és fenntartsa egy település gazdasági kapacitását annak érdekében, hogy biztosítsa a település és mikrotérségének gazdasági jövőjét, a népesség megfelelő életszínvonalát. A helyi gazdasági erőforrások sajátossága, hogy könnyen lehet építeni szinergiájukra és gyorsan dinamizálhatók. A gazdasági erőforrások jelentik a település adottságainak megfelelő, innovatív gazdasági beruházások támogatását, a helyben megtalálható, versenyképes szakismeretekre alapozott beruházások iránti elköteleződést, a helyi kisipar segítségét, az idegenforgalom területén a helyi, térségi adottságok kihasználását és további fejlesztését.

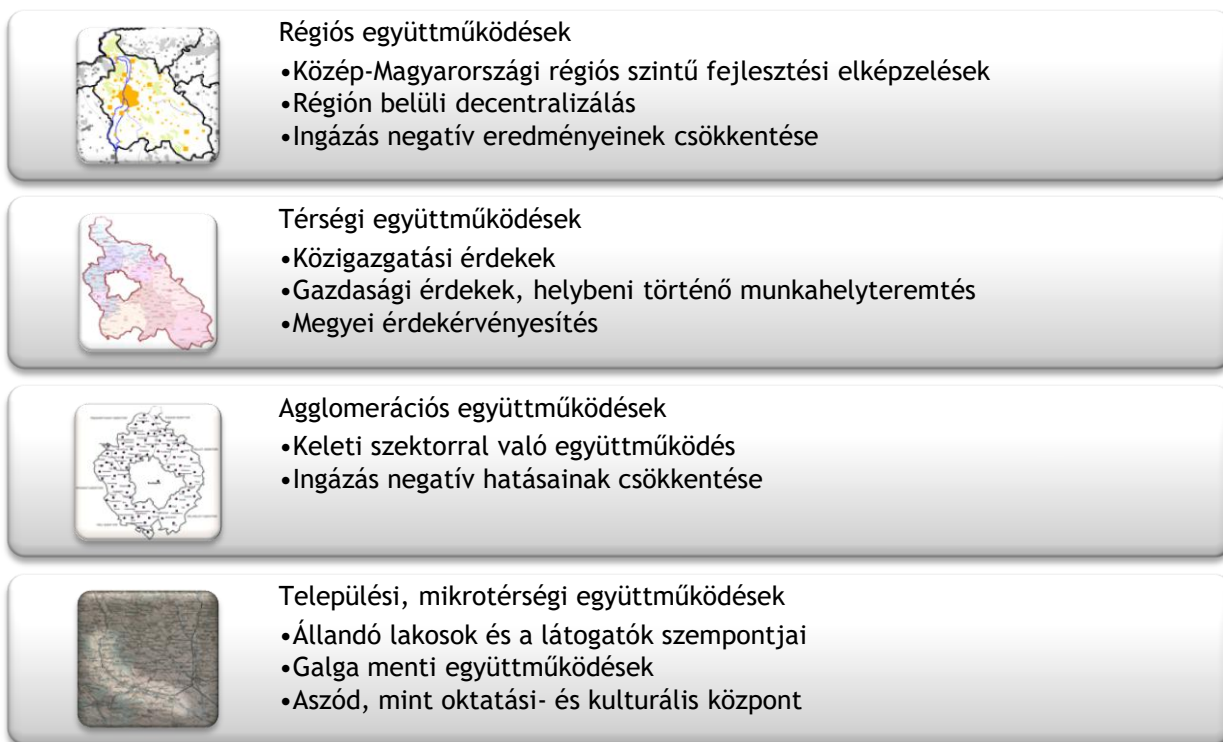
Társadalmi értelmezés

A helyi erőforrásokra alapozott fejlesztések azért lehetnek hatékonyak, mert a helyi közösség szereplőinek aktivitására/aktiválására épülnek. A helyi erőforrások társadalmi értelmezésének alapja a megfelelő, rendszeres kommunikáció, a felek érdekeinek megismerése. Annak a településnek a lakói, akik látják, hogy a fejlesztésekbe nekik is van beleszólásuk, ráhatásuk könnyebben mozgósítják saját erőforrásaikat és az elért eredményeket is jobban magukénak érzik. Ez a folyamat végső soron a fejlesztések iránti elköteleződést és egy önbizalommal teli légkört von maga után, ami további erőforrásokat tud mozgósítani.

Fenntarthatósági értelmezés

A helyi erőforrások mozgósítására épülő és a helyi szereplők együttműködéséből származó fejlesztések érdekeltté teszik a település lakosságát az eredmények fenntarthatóságának biztosításában. A fejlesztések eredményei nem kioltják, hanem segítik egymást, így járulva hozzá a helyi erőforrások újratermelődéséhez és egy kiszámítható fejlődési trend eléréséhez. A helyi erőforrások fenntartható hasznosítása a hosszú távú felhasználhatóságot biztosítja, az erőforrások nem egyszeri aknázását jelenti, hanem a folyamatos igénybevehetőséget.

1.3. ÉRDEKEGYEZTETÉSRE TÖREKVŐ FEJLESZTÉSEK



2. ASZÓD JÖVŐKÉPE

A településfejlesztés alapja a jövőkép. A jövőkép az adott helyzet külső és belső tényezők által befolyásolt megvalósítható törekvések együtteséből eredő, hosszú távon kívánt településfejlesztési pályának végeredménye. Aszód elérendő jövőképe:

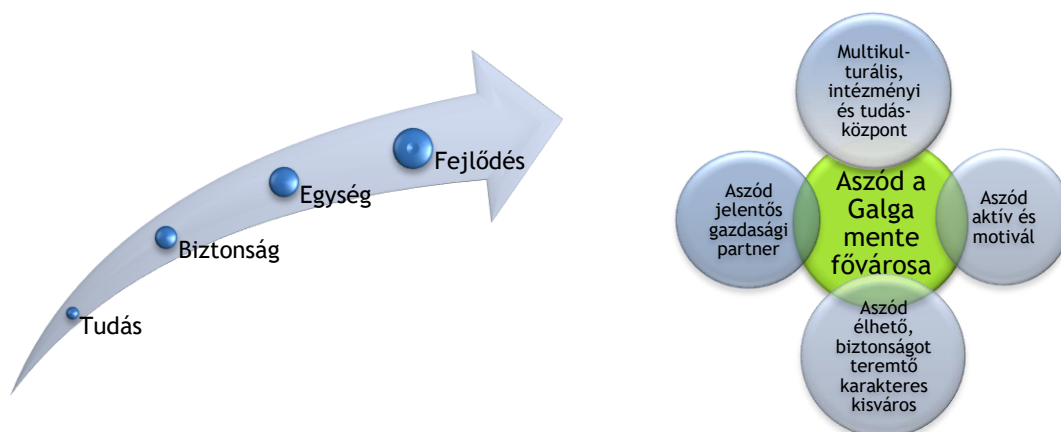
Aszód iskolaváros, amely térségi szinten igazgatási, intézményi, oktatási és hitéleti központtá válik, megtartva kisvárosi karakterét, sikeresen fejlesztve és erősítve gazdaságát. Aszód élhető környezetben magas életminőséget nyújt, ahol biztonságban van a múlt, a jelen és a jövő.⁸

A város jövőképének a meghatározásában fontos szerepe volt a város mottójának:

„Aszód a Galga mente fővárosa.”

1.2. A JÖVŐKÉP ÖSSZETEVŐI

Aszód jövőképe alapvetően négy összetevőből, dimenzióból áll, melyek a település adottságaira épülve, irányt adnak a fejlesztési célok megfogalmazásához.



⁸ A jövőképet az ITS tartalmazza, 2015-ben került megfogalmazásra.

Aszód multikulturális, intézményi és tudásközpont

Aszód a járás központja, a közigazgatási központi szerepkörnek múltbéli hagyománya is van. Aszód népességének képzettsége az országos és megyei átlagot is meghaladja. A lakosság 53%-a legalább érettségivel rendelkezik, míg 20,8%-uk egyetemi vagy főiskolai diplomát is szerzett.⁹ Ennek megfelelően a település nevelési és oktatási intézményei kiemelkedőek, településen kívüli vonzáskörzettel is rendelkeznek. A település általános iskolájában, illetve középiskolájában a tanulók jelentős hányada más településen lakik. A településen működő zeneművészeti, táncművészeti és képzőművészeti szak kilenc település tanulóit is ellátja.

- járási központi szerepkör
- oktatási intézmények jelenléte
- közösségi közlekedési ellátottság
- vonzerő növelése
- lakhatási körülmények javítása
- hiányok megszüntetése, funkcióbővítés

A kulturális oktatás megfelelő alapot nyújt az általános értékek tisztelésére, a tág érdeklődési kör kialakulására. Az Aszódi Kulturális Központ egyesíti a Városi Könyvtárat, a Petőfi Közérdekű Muzeális Gyűjteményt és a Korona Házat. A múzeumi látogatókon kívül a többi intézmény látogatottsága sajnos visszaesést mutat az utóbbi években, de az értékek kiemelésével, hirdetésével és programok szervezésével a folyamat visszafordítható.

Aszód olyan településsé válik, ahol a helyi lakosok nincsenek rákényszerítve, hogy más települések szolgáltatásait használják, hanem a lehetőségekhez képest minél több dolgot lakóhelyükön is el tudjanak intézni.

Aszód élhető, biztonságot teremtő, karakteres kisváros

Aszód egyedi környezetben helyezkedik el, a természeti- és épített környezet fontos értéke a településnek, a helyi lakosok identitásépítésének meghatározó eleme. Aszód a fővárostól 43 km-re őrzi kisvárosias hangulatát. A kis- és kertvárosias környezet, a jó levegő, a csend, a nyugalom különleges adottsága a településnek. Mindezek megőrzése a jövő fontos feladata, úgy, hogy az értékek megőrzése mellett a lakosság ellátása, a helyben elérhető szolgáltatások magas színvonalúak, sokrétűek legyenek.

- gondozott közterületek
- arculat, hangulat megőrzése
- feltöltődés lehetőségének biztosítása
- családbarát környezet
- gyerek-centrikus fejlesztések
- jó környezeti állapot
- gondozott, fenntartott zöldterületek, zöldfelületi potenciállal rendelkező területek megléte

Aszód kiváló letelepedési lehetőségeket nyújt a fiatal családoknak, annak ellenére, hogy a lakosság összetétele lassan elöregedő. A társadalmi szereplők összes rétegének elengedhetetlen a számukra szükséges funkciók biztosítása, hogy Aszód olyan település maradjon, ahol a helyi lakosok biztonságban érzik magukat. Ahol nyugodt, de élettel teli környezetben tudják a hétköznapi fáradalmait kipihenni. Mindehhez szükséges az épített és természeti lakókörnyezet megújítása, védelme, fenntartása.

Aszódnak olyan településsé kell válnia, amely élhető, ahol a helyi lakosok számára biztosított a feltöltődés lehetősége, helyszínei.

Aszód jelentős gazdasági partner

Aszód jövője szempontjából komoly jelentősége van annak, hogy a gazdasági erőforrásokat mennyire hatékonyan tudja kihasználni.

A járás gazdasági struktúrájában az alacsony hozzáadott értékű előállító és alacsony jövedelemtermelő képességű ágazatok jelentősebb súlya figyelhető meg. A térség fejlődését dinamizáló, versenyképes, erős piaci pozíciójú vállalkozók köre nem elég tág jelenleg, kialakult azonban egy fejlődőképes, folyamatos beruházásokat megvalósító, életképes helyi vállalkozói réteg. Az építőipar mellett a fémipar, gépipar, valamint a fa- és papíripar a térség fontosabb iparágazatai. A térség ipara elsősorban a városokra, valamint egy-két településre koncentrálódik. Aszódon az ipari tevékenységek közül a gép-, járműipar, építőipar, illetve fémipar jelentősebb. A járás gazdasági

- idegenforgalmi szerepkör megerősítése
- gazdasági szereplők közötti kommunikáció elősegítése
- gazdasági funkciók bővítése
- meglévő gazdasági szereplők megtartása
- monokultúras szántóföldi művelés nagy, egybefüggő parcellákon
- kiváló megközelíthetőség

⁹ Az adatok forrása az ITS megalapozó vizsgálata.

struktúrájában a tercier szektor képviseli a legnagyobb arányt a társas vállalkozások számaránya alapján. A szolgáltató jellegű vállalkozások döntő többsége a városokban működik, azok igazgatási és ellátó funkcióihoz kapcsolódva, a legjelentősebb szolgáltató vállalkozások kereskedelmi tevékenységet folytatnak.¹⁰

Szükséges, hogy a meglévő közösségi aktivitáson keresztül az újonnan érkező gazdasági szereplők is részévé váljanak a település életének. A gazdasági szektor képviselői és az önkormányzat közötti folyamatos párbeszéd, a közös érdekek megtalálása előlendítheti a települést.

Aszód aktív és motivál

Aszódon a népesség megtartása, a bővülési és előregedési folyamat kézben tartása a település pozitív jövőjének alapja, a létbiztonság, a munkalehetőségek és a megfelelő életkörülmények biztosítása mellett. A családbarát, működőképes funkciókkal és környezettel a betelepülők vonzása együtt jár. Az aktív település a beköltözőknek is jó példával szolgál.

A történelmi hagyományokkal rendelkező település befogadó készségének formálása, a nyitottság fontos feladat. A közös, helyi identitástudat erősítése pozitívan befolyásolja egyaránt az új és a régi lakosság helyben tartását, a „kiröplött” gyermekek visszatérését, a település életének fellendülését.

Aszód lendületesebben fejlődő pályára állásához a kiindulási alapot az jelenti, ha elhiszi, hogy megvan az a potenciál a településben, a helyi közösségben, ami a fejlődés motorját jelenti. A helyi közösséget aktivizálni szükséges és érdekeltté tenni a változásban.

- a lakosság növekvő száma
- turisztikai és rekreációs potenciál kiaknázása
- építészeti örökség jelenléte
- identitás-erősítés
- gondolkodásmód, szemléletbeli változás

2. A JÖVŐKÉP MEGHATÁROZÓ FEJLESZTÉSI CÉLOK

A jövőkép összehangolt cselekvés nélkül nem érhető el. Fontos tehát, hogy a jövőkép megvalósulását meghatározó fejlesztési célok meghatározásra kerüljenek, hogy aztán azok megvalósításán a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága együtt munkálkodhasson.

2.2. HORIZONTÁLIS CÉLOK

Aszód Önkormányzata kiemeli azokat a szempontokat, amelyek érvényesülését a koncepció tervezési és megvalósítási szakaszaiban egyaránt vizsgálja, szemléleti alapvetésként kezeli. Ezek olyan szempontok, amik általánosságban elősegítik a koncepcióban megfogalmazott tartalmak hatékony működését, elérését.

Aktivitás és egészség

Aszód minden lakosa és látogatója az egyenlő bánásmódot érdemli. A település jövője nagyban függ a helyi gyermekek, fiatalok előtt álló pályától, valamint a fiatalok és az idősebbek közötti kapcsolat erősségétől. A településnek törekednie kell a különbségek, egyenlőtlenségek csökkentésére, annak érdekében, hogy mindenki maximálisan hozzá adhassa a maga értékét a közös, élhetőbb jövő létrejöttéért.

Élhetőség és harmónia

A település életét a környezet, a gazdaság és a társadalom hármasa alapvetően meghatározza. Ezen területeken (a fejlesztésekben és a hétköznapi életben), ha a használhatóság, az elérhetőség, a szerethetőség szemlélete érvényesül, a település fejlődése csak az élhetőség felé haladhat. Az élhetőség horizontális cél, kapocs a nyüzsgő kisvárosi élet és a vidéki életforma között.

Értékteremtés

Az értékteremtő folyamat minden olyan tevékenységet magába foglal, amely hozzájárul az igények kielégítéséhez. Az értékteremtés kiterjed az in- és output folyamatokra, a materiális és

¹⁰ Forrás: ITS megalapozó vizsgálat, Helyzetértékelés

immateriális infrastruktúrára egyaránt. Aszód életében az értékteremtés a minőség megtartásának, létrehozásának, és képviselésének szinonimája.

Fenntarthatóság, versenyképesség

A fenntarthatóság az a fejlődés, amely " kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket"¹¹. A fenntarthatóság és versenyképesség három alappillére a szociális, a környezeti és gazdasági odafigyelés és rugalmas folyamattírányítás.

Magas életminőség, növekvő biztonság

Életminőségnek - az objektív életfeltételi kereteken belül - formálódó boldogság, elégedettség szintjét, a létfeltételek megélését, az objektív feltételek szubjektív érzékelését tekinthetjük. Aszódnak olyan életteret kell biztosítania, mely mindenkinek biztonságos otthont, kapcsolódási lehetőséget biztosít amellet, hogy a „dolgát” magas minőségben, gyorsan el tudja látni.

2.3. FEJLESZTÉSI CÉLOK

A fejlesztési célok az átfogó (hosszú távú) és a hozzájuk tartozó stratégiai célok összessége.

2.3.1. Átfogó (hosszú távú) célok

A hosszú távú célok a település értékeire alapozva meghatározza azokat az irányokat, melyek a majdani integrált fejlesztéseken át Aszód kívánt jövőjének elérését szolgálják.

Erős identitástudattal rendelkező, funkciógazdag, családbarát Aszód érdekében:

- Aszód központi, járásközponti illetve városi funkcióját és szerepét tovább erősítve váljon a Galga menti települések szellemi, kulturális, oktatási és hitéleti központjává, a kisvárosi karakter megtartásával.
- Az aktív és egészséges társadalom az értékteremtésben legyen érdekelt és elkötelezett.

Aszód szilárd gazdasági alapokkal rendelkező, kommunikáló településsé váljon, ennek érdekében:

- Aszódon fenntartható, versenyképes, mikro-, kis- és középvállalkozásokra alapozott helyi gazdaság valósuljon meg a lakosság foglalkoztatásának növelésével.
- Növekedjen az Aszódon működő gazdasági szereplők által megtermelt hozzáadott érték, ezzel együtt erősödjön a gazdasági szereplők kapcsolati rendszere.

Aszód tiszta, kisvárosi környezeti arculat erősítése érdekében:

- Aszód tovább erősítse kisvárosi arculatát. A város őrizze meg és fenntartható módon fejlessze építészeti örökségét. Folyamatosan fejlessze, bővítsé és újítsa meg közterületeit, a funkciók sokszínűségének biztosításával.
- Aszód őrizze meg különleges természeti környezetét, és morfológiai adottságait, újítsa meg zöldfelületeit, és csökkentse a környezeti ártalmakat.
- Aszódon folyamatosan javuljon a közlekedési ellátás minősége, erősítve a gyalogos és a kerékpáros közlekedést. Folyamatosan biztosítsa és fejlessze a közműellátást, növelve a megújuló energiaforrások részarányát.

Aszód a környezettudatosság jeles képviselőjévé váljon:

- A város kiemelten vegye figyelembe az energiahatékonyság szempontjait az építés, a felújítás és a városüzemeltetés területén. Aszódon valósuljon meg az energia-hatékony városüzemeltetés.
- A területfelhasználási döntésekben a takarékoság, az ésszerűség és energiahatékonyság tükröződjön.¹²

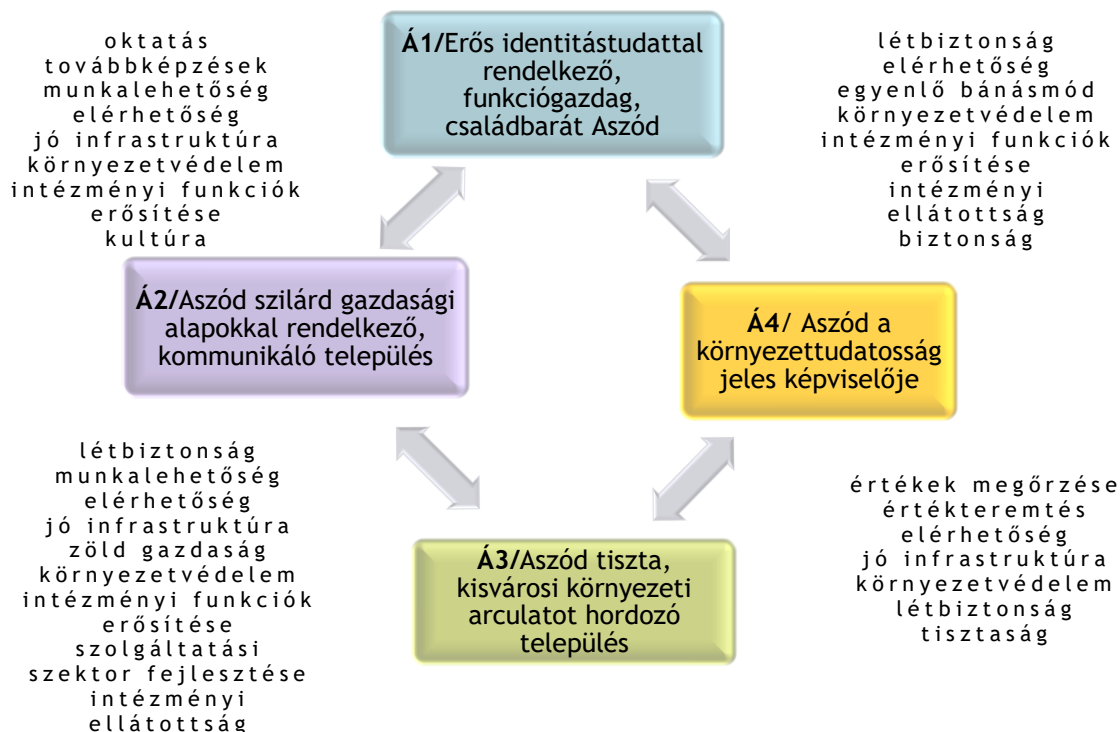
Az átfogó (hosszú távú) célok megvalósulásának időtávja hosszú táv, melynek középtávú stratégiai célelemei is vannak. A hosszú távú, általánosan elérni kívánt célok egymástól markánsan nem

¹¹ ENSZ fogalma a fenntartható fejlődésre

¹² → jelölt célok forrása: ITS

különíthetők el, hatnak egymásra. Sok esetben egy hosszú távú cél elérésével a másik hosszú távú cél számos elemének elérése is biztosított, hiszen ugyanazon jövőkép eléréséért kerültek megfogalmazásra.

A hosszú távú célok alá rendeződnek a stratégiai fejlesztési célok, melyek ugyan egymással is összefüggésben vannak, prioritásuk alapján azonosíthatók, mely hosszú távú cél elérését segítik leginkább.



A hosszú távú célok közötti kapcsolat

2.3.2. Célrendszer

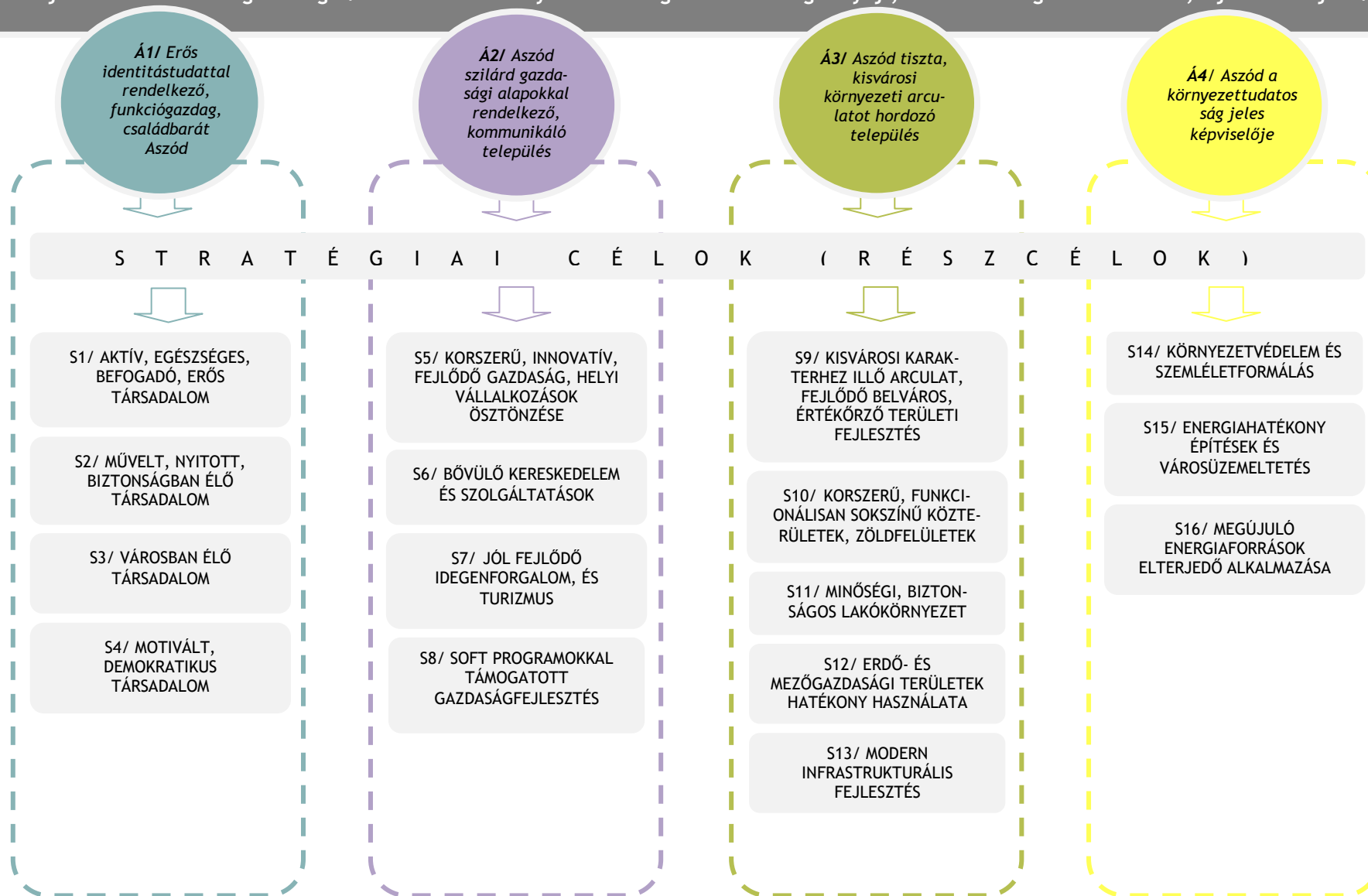
A célrendszer alkotóelemei a jövőkép és a hozzá tartozó fejlesztési célok, valamint a horizontális célok. A fejlesztési célok a hosszú távú (átfogó) és stratégiai (rész-) célok összessége.

A stratégiai célok a hosszú távú célok - azon keresztül a kívánt jövőkép - elérésének egyes, középtávon érvényesítendő elemei. Meghatározásuk a szemléleti alapvetések mentén történt. A megalapozó vizsgálat feltárta a fejlesztés szempontjából fontos azon összefüggéseket, amelyek alapján a hosszú távú célok meghatározásra kerültek.

Az egyes stratégiai célok nem különíthetők el élesen egymástól, egyszerre több hosszú távú fejlesztési célt is támogathatnak, de prioritásuk alapján kategorizálhatók, mely hosszú távú cél eléréséhez járulnak hozzá leginkább.

Az egyes stratégiai célokhoz a cél elérését támogató prioritások rendelhetők. A prioritások a legfontosabb településfejlesztési feladatok, tehát a feladatok tartalmi alkotóelemei.

Aszód iskolaváros, amely térségi szinten igazgatási, intézményi, oktatási és hitéleti központtá válik, megtartva kisvárosi karakterét, sikeresen fejlesztve és erősítve gazdaságát. Aszód élhető környezetben magas életminőséget nyújt, ahol biztonságban van a múlt, a jelen és a jövő.



Egyes stratégiai célok (más néven részcélok) rendelkeznek területileg jól lehatárolható fejlesztési céltérségekkel. A koncepció nagy kiterjedésű területi kivetülését a koncepciótérkép jelöli, a kisebb, elszórt fejlesztési területeket az alábbi táblázat tartalmazza.

A fejlesztési céltérségek a település térbeli fejlődését mutatják, de ez nem azt jelenti, hogy fejlesztés csak ott zajlódhat, csupán a település adottságaiból kiindulva a kijelölt fejlesztési irányra különösen alkalmasak. A célok „területiségének erőssége” fejezi ki, hogy a cél megvalósulása során milyen mértékben kötött területekhez, vagy inkább „soft” jellegű-e a cél.

		<i>a stratégiai cél területiségének erőssége</i>	<i>jellemző céltérség</i>
S1.	AKTÍV, EGÉSZSÉGES, BEFOGADÓ, ERŐS TÁRSADALOM	 	közösségi terek, játszóterek, közterületek, lakóterületek, kulturális intézmények, rendezvények
S2.	MŰVELT, NYITOTT, BIZTONSÁGBAN ÉLŐ TÁRSADALOM		lakóterületek, településközpont, intézmények
S3.	VÁROSBAN ÉLŐ TÁRSADALOM	 	szolgáltatási intézmények, lakóterületek, infrastruktúra- hálózatok
S4.	MOTIVÁLT, DEMOKRATIKUS TÁRSADALOM		közösségi terek, rendezvények
S5.	KORSZERŰ, INNOVATÍV, FEJLŐDŐ GAZDASÁG, HELYI VÁLLALKOZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE	  	beépített területekbe ékelődő telephelyek, szolgáltatási szektor, településközpont, meglévő és új gazdasági területek
S6.	BŐVÜLŐ KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁSOK	 	beépített területekbe ékelődő, telephelyek, szolgáltatási szektor, településközpont,
S7.	JÓL FEJLŐDŐ IDEGENFORGALOM, ÉS TURIZMUS	 	településközpont, kastély, kulturális létesítmények, szálláshelyek, természeti értékek, külterület
S8.	SOFT PROGRAMOKKAL IS TÁMOGATOTT GAZDASÁGFEJLESZTÉS		beépített területekbe ékelődő telephelyek, szolgáltatási szektor, településközpont, meglévő és új gazdasági területek
S9.	KISVÁROSI KARAKTERHEZ ILLŐ ARCULAT, FEJLŐDŐ BELVÁROS, ÉRTÉKŐRZŐ TERÜLETI FEJLESZTÉS	  	településközpont, lakóterületek, település egészén elszórtan
S10.	KORSZERŰ, FUNKCIONÁLISAN SOKSZÍNŰ KÖZTERÜLETEK, ZÖLDFELÜLETEK	 	közösségi terek, játszóterek, közterületek, lakóterületek, településközpont
S11.	MINŐSÉGI, BIZTONSÁGOS LAKÓKÖRNYEZET		a település egésze
S12.	ERDŐ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK HATÉKONY HASZNÁLATA	  	külterületek
S13.	MODERN INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉS	 	a település egésze, a településközpont, a vasútállomás
S14.	KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS SZEMLELETFORMÁLÁS		a település egésze
S15.	ENERGIAHATÉKONY ÉPÍTÉSEK ÉS VÁROSÜZEMELTETÉS	 	a település egésze, a település egészén elszórtan, a település szélén a beépítésre szánt, nem beépített területeken
S16.	MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK ELTERJEDŐ ALKALMAZÁSA		a település egésze

2.3.3. Stratégiai célok (részcélok)

A stratégiai célok a hosszú távú célokhoz kapcsolódó, azok elérését szolgáló, érvényesíteni kívánt - jellemzően középtávú - fejlesztési célok, a településfejlesztési feladatok csoportja. A stratégiai célokhosszú távú célonként csoportosítva kerülnek bemutatásra.

A stratégiai célokhoz prioritások és intézkedések kötődnek, melyek elsősorban az integrált településfejlesztési stratégia (ITS) elemei. Jelen koncepcióban röviden felsorolásra kerülnek a stratégiai célokhoz tartozó lehetséges prioritások és intézkedések.

A prioritások a településfejlesztési feladatok a stratégiai fejlesztési cél elérését támogató feladatcsoportok, melyek a településfejlesztési feladatok középtávú tartalmi alkotóelemei.

Á1/ Erős identitástudattal rendelkező, funkciógazdag, családbarát Aszód

S1/ AKTÍV, EGÉSZSÉGES, BEFOGADÓ, ERŐS TÁRSADALOM

Aszódnak a lendületesebben fejlődő pályára álláshoz az egyik kiindulási alapot, a helyi közösséget aktivizálni és érdekeltté tenni a változásban. A lakosságának társadalmi felelősségvállalása a tudatos és a folyamatos gondolkodásban és szemléletmódjában, valamint erőfeszítéseiben és tevékenységeiben mutatkozik meg. A társadalmi erőforrás akkor ideális, ha a lakosság egészséges, a feladatait el tudja látni. Ehhez a sportolási, kikapcsolódási lehetőségek biztosítása elengedhetetlen.

Minden emberi döntés, cselekedet hatással van a környezetre, a társadalom egyéb tagjaira, a város életére. A település érdekében tett erőfeszítések, a közös programokon való részvétel (pl. szemétszedés, a közvetlen lakókörnyezet tisztán, gondozottan tartása) a településről alkotott külső véleményt és a „belső véleményt”, azaz a lakosok pozitív közérzetét, a településük szeretetét erősíti.

A hátrányos helyzetűek felé irányuló nyitottságot mutatja az Állami Fiúnevelőintézet jelenléte, és a folyamatos akadálymentesítésre való törekvés. Szerteágazó modern világunkban ezen értékek kiemelik a települést, a sokszínűség és az összetartás, az adottságok megtartása, egymás segítése, a befogadás népszerűsítése, a felzárkóztatás Aszód céljainak fontos alapját képezik.

A helyi identitástudat erősítése a legkedvezőbb arculati, „hírvivő” elem Magyarországon. Az ideiglenesen elköltöző diákok, a szülőkhöz hazaérkező gyermekek, akik Aszódon nőttek fel mind-mind a település imázsát építik. A település életében kihívás, hogyan tudja a helyi közösség magát folyamatosan építeni, fejleszteni úgy, hogy miközben az újonnan érkező lakosokat integrálja a település életébe, aközben a meglévő helyi civil társadalom is erős marad.

A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok

T1/ Intézményi infrastruktúra, közszolgáltatás, közellátás fejlesztése
T3/ Aktív, egészséges, befogadó, erős, művelt, nyitott, motivált társadalom megerősítése, a gyermek és idős korúak védelme
T4/ Közösségformáló, kulturális, szabadidős és rekreációs célú fejlesztések

A cél elérését támogató prioritások:

Közösségi részvétel a település életében

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- A fejlesztésekben való közösségi részvétel, valóságos partnerség
- A lakosság tájékoztatása (internet, újság, beszélgetések stb.)
- A lakosság döntéshozatali részvétele
- Közösségi rendezvények biztosítása
- Galga - mente fórumok létrehozása
- Szabadság tér fejlesztése
- Közösségi terek, szabadterei színpad megvalósítása
- Lakótérre rendezvények biztosítása (szemétszedés, garázsvásár, lakossági piac stb.)

Lakossági programok szervezése

	<ul style="list-style-type: none"> Gyermek- és családbarát programok biztosítása A lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése Galga - mente fórumok létrehozása
Helyi identitást növelő tevékenység	<ul style="list-style-type: none"> A múlt, a jelen és a jövő bemutatása Oktatásba, nevelésbe való bevonása helyi hagyományoknak Gyermekvédelmi, egészségfejlesztési, közösségi és települési identitást erősítő programok megvalósítása Lakosság térségi kötődésének erősítése Az együtt élő hitek, világnézetek, életfelfogások, kultúrák szabad sokféleségének biztosítása a közösség erősítésével, egyházi intézmények támogatása
Egészséges társadalom	<ul style="list-style-type: none"> Sportoló lakosság számának növelése Uszoda építése Mozgásra, egészséges életmódra való nevelés Sportpályák megújítása, aktív használata Tömegsportolási lehetőségek kínálatának bővítése (környező településekkel közösen) Helyi sportrendezvények bővítése Egészségügyi intézmények és szolgáltatások fejlesztése Rekreációs célú fejlesztések többek között a Kiserdő, Berek erdő területén

S2/ MŰVELT, NYITOTT, BIZTONSÁGBAN ÉLŐ TÁRSADALOM

Egy település tradíciói nem a múlt statikus értékei, hanem fontos kiindulópontjai a jelennek. A múlt (helyi) hagyományainak ápolása nagyban hozzájárul a helyi közösség összekovácsolásához. A településhez kötődő különböző szokások bemutatása azt is jól mutatja, hogy az egymás mellett élők nem csupán a fizikai térben vannak együtt, hanem hogyan tudnak együttműködve, egymásért cselekedve tenni a település fejlődése érdekében.

A település közösségi és kulturális programjainak otthont ad a fejlesztést követően kialakított szabadtéri színpad vagy fesztiváltér. A kulturális értékek megbecsülésével, a tehetséges fiatalok segítségével, folyamatos tanításukkal biztosítható, hogy felnőtt korukban visszatérjenek a településre, esetleg el se hagyják azt. A „*tehetség egy lehetőséget, potenciált, ígéretet jelent arra, hogy valamelyik emberi tevékenységi körben olyan kiemelkedő teljesítményt hozzon létre, amely társadalmilag hasznos, és amely meglegedettséggel, sikerélménnyel jár elérője számára*”.¹³ Aszód számára az a lehetőség, hogy a jövőben a fiatalok a tehetségüket a településen kamatoztassák. A jövő alappillére a fiatalok végleges elvándorlásának csökkentése, a helyben maradás ösztönzése.

A közösségi terek ahogy lehetőséget nyújtanak a közösségi kapcsolatok kialakításához, a helyhez kötődő élmények és kapcsolatok révén a helyi identitás erősítését is célozzák.

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	<p>T1/ Intézményi infrastruktúra, közszolgáltatás, közellátás fejlesztése</p> <p>T2/ A tudásipar fejlesztése, a magasan kvalifikált munkaerő megtartása, vonzása és képzése</p> <p>T3/ Aktív, egészséges, befogadó, erős, művelt, nyitott, motivált társadalom megerősítése, a gyermek és idős korúak védelme</p> <p>T4/ Közösségformáló, kulturális, szabadidős és rekreációs célú fejlesztések</p>
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Kulturális kínálat bővítése	<ul style="list-style-type: none"> Közterek kulturális célú használatának erősítése, a terek, utcák közösségi térré való fejlesztése

¹³ Forrás: <http://okt.ektf.hu/> (A tehetség fogalma)

	<ul style="list-style-type: none"> • Szabadság tér fejlesztése • Községi terek, szabadtéri színpad megvalósítása • Részvétel, szervezési szerepvállalás a környék közös rendezvényein • Tájékoztatási kör bővítése • Interaktivitás biztosítása (pl. kiállításokon) • A turizmusból származó bevételek felhasználása kulturális célú fejlesztésekre • Szabadtéri művészeti ágak bevonása, használata • A szabadidő-eltöltés és a szórakoztatás feltételeinek javítása
Tehetséggondozás	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdasági szereplők - oktatási létesítmények kapcsolatának fejlesztése • Tehetségpont létrehozása, működtetése • Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése • Oktatás színvonalának megtartása/növelése • Hátrányos helyzetűek általános segítése

S3/ VÁROSBAN ÉLŐ TÁRSADALOM

A fenntartható település kiegyensúlyozott városszerkezettel kell rendelkezzen, kompakt és vegyes használatú, amellett, hogy a környezetbarát - gyalogos és kerékpáros - közlekedés révén is könnyen elérhetők a funkciók. Aszód beépített részeinek legnagyobb területe lakóterület. A funkcionális sokszínűséghez, a kompaktsághoz a lakóterületeken belül a lakófunkcióhoz tartozó kiegészítő funkciók (kereskedelem, vendéglátás stb.) megjelenésének elősegítése, ún. lokális alközpontok kialakulása hozzásegíti Aszódot. A funkciók könnyű elérése is hozzásegíti a várost az élhetőség irányába.

Az intézményi infrastruktúra és a közszolgáltatások fejlesztése Aszódon kedvező, és az intézmények magas kihasználtsága megfelelő. Az közintézmények fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettsége egyelőre nem megoldott, bár a Helyi Esélyegyenlőségi Program előirányozza. Az akadálymentesség kiemelt fontosságú, hiszen valamennyi lakos, látogató egyenlő hozzáféréseinek biztosítása alapkövetelmény egy szolgáltató jelleggel működő önkormányzat esetében. A közintézmények rugalmas - a gyermekes szülők munkarendjéhez, illetve a buszok menetrendjéhez igazodó - nyitvatartásával könnyebben elérhetővé válhatnak a létesítmények szolgáltatásai. A település megtartó erejét, vonzerejét és presztízsét növeli, ha az általa nyújtott szolgáltatások közül, minden használó eléri és igénybe veheti azt, amelyre szüksége van.

Aszód lakossága lassú előregedést mutat, a szociális hálózat megerősítése ezen kihívások legyőzésében segít. A településen jelenleg az idősek nappali ellátása megoldott, két Idősek Klubja működik. Ebben a település idős lakosságának mindössze 3-4%-a vesz részt. Emellett 6 fő házigondozó végez házi segítségnyújtást a Kistérségi Gondozási Központ szervezésében Aszódon és a környező településeken. Idősek bentlakásos ellátásának intézményi háttere jelenleg nem biztosított, nem működik idősek otthona vagy ápolóház a településen.¹⁴ A hosszú távú társadalmi trendek azt jelzik, hogy a szociális intézmények a többrétű járási központként való működéshez hozzásegítik a települést.

Egy település életében komoly kihívás jelent, hogyan tudja a helyi közösség magát folyamatosan építeni, fejleszteni úgy, hogy miközben az újonnan érkező lakosokat és a különböző társadalmi rétegeket is integrálja a település életébe. Az Önkormányzat a meglévő erőforrásaival igyekszik háttérrel biztosítani a közösségi élet színtereinek, illetve segíteni azokat a kezdeményezéseket, amik a helyi közösség kohézióját erősítik. A közösségi kezdeményezések támogatásánál kiemelt célcsoportnak számít az ifjúság. Emellett célja a szolgáltató jelleg megerősítése, azaz a lakosok és a térségben működő cégek, vállalatok kiszolgáltatását előtérbe helyező működés elősegítése.

A lakhatás körülményei közvetlen hatással vannak az életminőségre, egészségre. A lakosság összetételének és a fizikai környezet iránti elvárások folyamatos változása kihívást jelent a település életében, melyet a rugalmas lakásstruktúra folyamatos kialakításával lehet csupán követni. Az Aszódon lakók, az ideköltözők számára alapvető fontosságú, hogy milyen lakáslehetőséget találnak, milyen a lakáskínálat. A települések versenyében igen meghatározó,

¹⁴ Adatok forrása a bekezdésben: ITS

döntő értékű a beköltöző konkrét igényeinek való megfelelés. Ennek megfelelően az alacsony népsűrűséget eredményező családi házas beépítés mellett lehetőséget kell biztosítani a különböző társasházi megoldásoknak is.

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	T1/ Intézményi infrastruktúra, közszolgáltatás, közellátás fejlesztése T2/ A tudásipar fejlesztése, a magasan kvalifikált munkaerő megtartása, vonzása és képzése
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Közösségi intézmények fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> Az önkormányzat szolgáltató jellegének az erősítése Kulturális, közművelődési intézmények fejlesztése, megvalósítása Akadálymentesítés A kulturális intézmények elérhetőségének javítása, rugalmasság Az intézmények kulturális kínálatának bővítése
Oktatásfejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> Térségi szerepkör erősítése az oktatásban, kapcsolódó funkciók biztosítása Oktatás magas színvonalának megőrzése Tehetséggondozás sokrétűségének erősítése, színvonalának emelése "Életre nevelés" az iskolában Kapacitásbővítés, kapcsolódó funkciók fejlesztése Igényekhez igazodó, modern oktatás Felnőtt képzési rendszer megvalósítása - a munkaerőpiac igényeihez igazodva Kulturális, közművelődési intézmények fejlesztése, megvalósítása
Szociális ellátás, gondozás fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> Kapacitásnövelés Szociális ellátó intézmények fejlesztése (idősek otthona, ápolóház) Közbiztonság biztosítása Közétkeztetés feltételeinek a javítása Az önkormányzat szolgáltató jellegének az erősítése Az idősek életminőségének javítása (projekt: nyugdíjasház építésével és szolgáltatásfejlesztéssel) Gyermekevédelmi, egészségfejlesztési, közösségi és települési identitást erősítő programok megvalósítása Bérlakás-állomány növelése Igényekhez igazodó bérlakás-állomány kialakítása
Többféle lakóterületi kínálat biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> A már beépült területek sűrítése tömbbelső feltárással A már beépült területek sűrítése nagyobb szintterületi beépíthetőséggel Tág, igényekhez igazodó lakáskínálat (különböző méretű és típusú lakások, házak előtérbe helyezése) Új lakóterületek kijelölése a már beépült, infrastruktúrával ellátott területekhez csatlakozva A hiányzó kereskedelmi, szolgáltató egységek pótlása a meglévő monofunkcionális lakóterületeken

S4/ MOTIVÁLT, DEMOKRATIKUS TÁRSADALOM

Aszód jelentős történeti hagyományokkal és mezőgazdasági múlttal rendelkezik. Egy település hagyományai és tradíciói nem a múlt statikus értékei, hanem fontos kiindulópontjai a jelennek. A múlt (helyi) hagyományainak ápolása nagyban hozzájárul a helyi közösség összekovácsolásához, annak motiválttá válásához. A településhez kötődő különböző szokások bemutatása azt is jól

mutatja, a lakosság hogyan tud együttműködve, egymásért cselekedve tenni a település demokratikus fejlődése érdekében.

Aszód imázsa, jó híre a pontos településidentitás programszerű meghatározásával és kommunikációjával alakítható a legkönnyebben. Az identitás a lakosok felé és a külső célcsoportok felé irányuló, a település célkitűzéseire alapozott önábrázolás és magatartás. A jól kialakított, a település összetéveszthetetlen jegyeit tartalmazó identitás biztosíthatja, hogy a konkurenssekkel szemben jobb pozíciót foglalhasson el a település. Az identitás az imázson túl nélkülözhetetlen kötőanyag is egyben, amely összetartja az itt élők közösségét. A települési identitás elemei: a településarculat, a településkultúra továbbá a településkommunikáció. A település egységes, mindent átható arculatát jelképpel, szlogennel, PR tevékenységgel formálni lehet.

Aszód célja, hogy vonzóbbá válik a település az ott élők, a beköltözők, az odalátogatók, valamint a befektetői döntéseket meghozó üzletemberek számára egyaránt. Emellett a saját erőforrásait felmérje és megfelelően hasznosítsa. A különböző érdekcsoportok igényeinek megismerése a folyamatos kapcsolattartáson és kommunikáción alapul.

Ahhoz, hogy a közösség egészséges és motilvált legyen, szükséges, hogy az egyének is egészségesek, motiváltak legyenek. A helyi identitástudat fejlesztésével, rekreációs lehetőségek bővítésével a lakosoknak kellő kihívás nyújtható, amellett, hogy közösségformáló hatásuk is van.

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	<p>T1/ Intézményi infrastruktúra, közszolgáltatás, közellátás fejlesztése</p> <p>T3/ Aktív, egészséges, befogadó, erős, művelt, nyitott, motivált társadalom megerősítése, a gyermek és időskorúak védelme</p> <p>T4/ Közösségformáló, kulturális, szabadidős és rekreációs célú fejlesztések</p>
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Közösségi részvétel a település életében	<ul style="list-style-type: none"> • A fejlesztésekben való közösségi részvétel, valóságos partnerség • A lakosság tájékoztatása (internet, újság, beszélgetések stb.) • A lakosság döntéshozatali részvétele • Közösségi rendezvények biztosítása • Galga - mente fórumok létrehozása • Szabadság tér fejlesztése • Közösségi terek, szabadtéri színpad megvalósítása
Hagyományörzés népszerűsítése	<ul style="list-style-type: none"> • Hagyományörző események szervezése • Hagyományörzéssel foglalkozó civil szervezetek támogatása • Helyben gyártott kézműves és élelmiszeripari termékek árusítása • Helyi hagyományok oktatásba, nevelésbe való bevonása
Külső és belső kapcsolattartás	<ul style="list-style-type: none"> • Kiállítások, vásárok, konferenciák rendezése • Rendszeres vállalkozói és civil fórum • Kisebbséggel történő kapcsolattartás • Több hirdetőtábla (lakossági, céges) • Kapcsolattartás a településen kívüli célcsoportokkal, mely a járási központ erősödéséhez szükséges • Testvérvárosi együttműködés
Önkormányzati szerepvállalás	<ul style="list-style-type: none"> • Mintaprojekt létrehozása • Marketingtevékenység • Helyi foglalkoztatás előnyben részesítése • Tájékoztatás, képzések biztosítása • Igénymérés bonyolítása
Tájékoztatás, bevonás	<ul style="list-style-type: none"> • (Aktív) lakossági fórumok, folyamatos párbeszéd a lakossággal, gazdasági szereplőkkel • Internetes fórum • Helyi újság, TV



- Közmeghallgatás a fejlesztési lehetőségekről, a lakosság miben tud részletesen segíteni a településen
- Vállalkozói fórum
- Konkrét kapcsolattartás
- Civil egyesületekkel hatékony kapcsolattartás

Á2/ Aszód szilárd gazdasági alapokkal rendelkező, kommunikáló település

S5/ KORSZERŰ, INNOVATÍV, FEJLŐDŐ GAZDASÁG, HELYI VÁLLALKOZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE

A gazdasági fejlesztés két alapvető megközelítésben tervezhető. Az első megközelítésben a hiányzó erőforrások kívülről kerülnek pótlásra, vagyis befektetőket telepítünk le, vagy támogatásokkal ösztönözzük a fejlesztéseket. A második esetben az a törekvés dominál, hogy a település saját erőforrásaira építve, az erőforrásokat hatékonyabbá téve a helyi szereplők kerülnek „inspirálásra”. A lakosság szükségleteit jellemzően a helyi vállalkozások szolgálják ki.¹⁵

Aszódon ez a két megközelítés nem zárja ki egymást, a két irány egyszerre kell, hogy jelen legyen a település fejlődése érdekében, az optimális ötvözet alkalmazása javasolt.

A helyi gazdaságfejlesztés alapja a tudatosság és a közösségiség. „Közösségi abban az értelemben, hogy nem egyéni célt követ, hanem legalább a helyi szereplők egy csoportjának közös érdekét. Tudatos a tekintetben, hogy a befolyásolási szándék legalább a helyi szereplők egy csoportja számára egyértelmű...”¹⁶ A helyi gazdaság egyrészt tradicionális, másrészt manapság újszerű, hiszen egyre nagyobb teret nyer a fogyasztói társadalom alternatívájaként.

A belső erőforrásokra építő fejlesztések helyi sajátos elemeket tartalmaznak: a meglévő helyi vállalatok (KKV-k) versenyképességének javítása, induló vállalkozások támogatása, az innovációs képesség javítása, bizonyos hely-specifikus előnyök kiépítése, a humán erőforráshoz való igazodás.

A helyi vállalkozás-fejlesztést meghatározza a helyi piac felvevőképessége, a helyi tulajdonságok adottságként kezelése, mert helyi forrásokból kell megoldani. A helyi vállalkozások jellemzően a lakóterületekbe ágyazottan helyezkednek el, a település színességét alkotva. Fontos, hogy a nyugodt lakókörnyezetben a lakosságot nem zavaró tevékenységek települhessenek meg.

A cél eléréséhez a város jó alapokkal rendelkezik, ilyen a gazdaságföldrajzi elhelyezkedése, melynek kapcsán kiemelendő a Főváros és az M3 autópálya közelsége, a meglévő, kijelölt gazdasági terület rendelkezésre állása már működő, termelő vállalkozásokkal, vagyis megvannak a helyi termelési hagyományok, illetve a helyi oktatási intézmények révén rendelkezésre álló szakképzett munkaerő. Ahhoz, hogy a fejlődés hosszú távon kiegyensúlyozott lehessen fontos, hogy a városban megtelepedő vállalkozások működésük infrastrukturális feltételei mellett az ágazati, beszállítói, esetlegesen K+F együttműködéseikhez is támogatást kaphassanak. Hasonlóan fontos a piacra lépés támogatása, lehetőség biztosítása a helyi vállalkozásoknak termékeik, szolgáltatásaik bemutatására, népszerűsítésére. Mindehhez nemcsak a város anyagi támogatása fontos, gyakran a szervezés, kezdeményezés felvállalása, illetve a megfelelő helyszín biztosítása hasonló jelentőséggel bír.¹⁷

A cél elérését támogató,
ITS-ben megfogalmazott
tematikus célok

T5/ Gazdasági területek fejlesztése (korszerű, hatékony, fejlődő ipar)

A cél elérését támogató
prioritások:

Helyi termékek előállítása
és értékesítésének
fejlesztése

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- (Lakossági és vállalkozói) szemléletformálás
- Helyi közösségfejlesztés
- Helyi termékek megismerése, bemutatása
- Promóció a rendezvényeken
- Szakképzés

¹⁵ A megközelítések alapját a Területfejlesztési füzetek (2) - Helyi gazdaságfejlesztés, Ötletadó megoldások, jó gyakorlatok c. kötet adja.

¹⁶ Forrás: Bajmócy Zoltán, Bevezetés a helyi gazdaságfejlesztésbe (JATE)

¹⁷ Forrás: ITS

	<ul style="list-style-type: none"> Együttműködések fejlesztése Pénzügyi jellegű tevékenységek (pályázatok kihasználása, helyi támogatás bevezetése kontrolling mellett) Beszállítói és felvásárlói hálózatok fejlesztése, kommunikáció
Vállalkozások fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturális környezet fejlesztése (iroda, telephely biztosítása, közlekedési lehetőségek stb.) Helyi adottságokhoz illő tevékenység előnyben részesítése Helyiek foglalkoztatása Helyi beszállítók alkalmazása Megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása Helyi gazdasági együttműködések kialakítása Technológia-fejlesztés, gép, eszközbeszerzés
Gazdasági területek fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> Ipari és technológiai park fejlesztése az északi és a déli iparterületen A tudásigényes és kreatív iparágak megjelenésének ösztönzése, fejlesztése Letelepedés ösztönzése Innovatív technológiát alkalmazó cégek támogatása Start - up és spin - off vállalkozások támogatása Rendezetlen területek kezelése Településrendezési eszközök módosítása Tulajdonviszonyok tisztázása Ütemezhetőség biztosítása
Műszakilag már igénybevett területek hasznosítása	<ul style="list-style-type: none"> Használaton kívüli épületek, helyiségek hasznosítása Épületállomány felmérése Megfelelő funkcióval való megtöltése
Vállalkozásfejlesztés, befektetők bevonása	<ul style="list-style-type: none"> Innovációs központ, inkubátorházak letelepedéséhez lehetőség biztosítása Vállalkozások technológia-, gép-, eszközbeszerzése és -fejlesztése Mikro-, kis és középvállalkozásoknak nyújtott vállalkozásfejlesztési szolgáltatások, tanácsadás Gazdasági céltérségeken, a vállalkozások telephelyeinek környezetében, üzemi területen történő infrastruktúrafejlesztése Vállalkozások gazdaságfejlesztési beruházásaival új munkahelyek létesítése, meglévő munkahelyek megtartása

S6/ BŐVÜLŐ KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Aszódon a nemzetgazdasági ágak között a szakmai és műszaki szolgáltatások, valamint a kereskedelem a legfontosabb helyi gazdasági ágazatok, az ipari szektorok mellett. A településen jelenleg a magasabb hozzáadott értéket termelő szolgáltató ágazatokban működő vállalkozások aránya alacsonyabb az országos átlagnál.

A kereskedelem fejlesztése vonatkozásában elsődleges cél a komplexitás, fontos, hogy a kereskedelmi kínálat bővülése együtt járjon a helyi termelők helyzetbe hozásával, elő kell segíteni helyi termelési, beszerzési láncok kialakulását.¹⁸ Mindehhez támogatni kell a helyi termelők és kereskedők közötti együttműködéseket, a helyi szereplők helyzetbe hozását. Ezen üzleti kapcsolatokat megfelelő megjelenési lehetőségek biztosításával is bátorítani kell, ami jelenthet szervezést és helyszínbiztosítást egyaránt. Törekedni kell arra, hogy a helyi vállalkozások megerősödjenek, megfelelő alternatívát kínáljanak a nem helyi szereplőkkel szemben, képesek legyenek a helyi lakossági igények kielégítésére.

A szolgáltató szektor esetében fontos, hogy a lakossági szolgáltatások mellett fejlődjön a vállalkozások által igénybe vehető üzleti szolgáltatások területe is. Mindehhez természetesen

¹⁸ Lásd. hozzá S5 jelű stratégiai (rész-) célt

megfelelő keresletre is szükség van, ezt figyelembe véve a célkitűzés erős szinergiát mutat a „Gazdasági területek fejlesztése” esetében megfogalmazott célokkal. A helyi vállalkozások számára önmagában is előnyt jelent, ha helyben elérhetők számukra a működésük során igénybe venni kívánt üzleti szolgáltatások, különösen igaz ez a KKV-k vonatkozásában. A lakossági szolgáltatások esetében a még fontosabb szempont a szolgáltatások helyben rendelkezésre állása, ami a gazdasági szempontokon túlmenően a társadalmi, közösségépítési előnyökkel is járhat.¹⁹

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	T7/ Kereskedelem, szolgáltatás fejlesztése
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Helyi termékek piacának fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Közvetlenül földről az asztalra, termelőtől a vásárlóhoz elv előtérbe helyezése • Helyi termékadatbázis létrehozása, „kínálati paletta” biztosítása • Termelői piac kialakítása • Mozgó bolthálózat létrehozása • Helyi termékek boltja, termelői bolt • Közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture) • Házhoz vagy gyűjtőpontra szállítás • Helyi termék fesztiválok
Kereskedelmi infrastruktúra fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Piac bővítése • Kossuth Lajos utca fejlesztése: belvárosi kiskereskedelmi funkciók megtartása, rendeltetés bővítése • Piaci napok bővítése • Piac széles körben történő meghirdetése • Városrészi alközpontok funkcióbővítő fejlesztése • Térségi kereskedelmi árucseré központtá alakítás • Helyi kistermelők előtérbe helyezése

S7/ JÓL FEJLŐDŐ IDEGENFORGALOM ÉS TURIZMUS²⁰

A turizmusban rejlő gazdasági potenciál kiaknázása Aszód adottságainak, lehetőségeinek figyelembevételével mindenképpen célját kell, hogy képezze a település középtávú fejlesztési célkitűzéseinek. Aszód esetében a turisztikai ágazat egyelőre nem valós gazdasági erőként, hanem lehetőségként jelenik meg, melynek alapját, a kastélyok képezik, melyek jelentős vonzerőt képviselő turisztikai attrakcióként értékelhetők. A kastélyok bekerültek a Pest megyében 19 kastélyt érintő felújítási programba, ami reálisan megvalósíthatóvá teszi a település turizmusfejlesztési elképzeléseit. Természetesen ahhoz, hogy a kastélyok ténylegesen turisztikai attrakcióvá válhassanak a program megvalósulása esetén, a kastélyok majdani funkcióját mielőbb tisztázni kell.

A kastélyok három éve állami tulajdonban vannak, ezért nélkülözhetetlen a Forster Központtal történő szakmai együttműködés. A turisztikai fejlesztési programnak komplexnek kell lennie, figyelembe kell vennie a látogatóvonzó képesség megteremtésén túlmenően a környezetvédelmi, közlekedésszervezési, városképi és a települési hagyományok szempontjait is. A fejlesztéseknek kiemelt hangsúlyt kell fektetniük a kereskedelmi és magánszálláshelyek, kapcsolódó turisztikai és vendéglátó ipari szolgáltatások kialakítására, mely magántőke bevonásával történhet. Turisztikai szempontból potenciális akcióterületek a belváros, illetve a pincesor melyek vonatkozásában az Aszódi Önkormányzat részéről már történtek előkészületek, településrendezési eszköz készült, melyek műszakilag megalapozzák a fejlesztéseket. Mindemellett kiemelendő, hogy Aszódon rendelkezésre állnak a fejlesztésekhez nélkülözhetetlen önkormányzati tulajdonú ingatlanok is. Tekintettel arra, hogy a turisztikai ágazatot a településen szinte a nulláról kell felépíteni, mindez

¹⁹ Bekezdés forrása: ITS

²⁰ A stratégiai (rész-) cél leírásának forrása: ITS

csak tervezetten, az egyes fejlesztési elemek megfelelő ütemezésével és összehangolásával lehetséges.

Javasolt a turizmusfejlesztés specifikusabb lehetőségein is gondolkodni a természeti és környezeti adottságok, valamint a szomszédos települések már meglévő termékínálatát figyelembe véve.²¹

A település kiaknázatlan adottsága, hogy a főváros felől gépjárművel vagy vonattal érkezők, illetve kerékpáros turisták első állomása lehet a fekvéséből adódóan. Ennek az adottságnak a maximális kihasználhatósága érdekében infrastrukturális fejlesztések szükségesek, melynek alapja a kerékpárút építése/kerékpársáv kijelölése a 3-as út, a településközpont, valamint a vasútállomás között.

A település rendelkezik kihasználatlan rekreációs adottságokkal, a kulturális kínálat mellett Aszód kínálhat túra és sportolási lehetőségeket is az idelátogatóknak. Ezeknek a területeknek a rekreációs célú fejlesztése javasolt.

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	T6/ Idegenforgalom, turisztika fejlesztése
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Turisztikai potenciál növelése	<ul style="list-style-type: none"> • Térségi turisztikai együttműködés fejlesztése • Ökoturisztikai és kulturális kitörési pontok feltárása • Épített örökségre építő fejlesztések (néprajzi múzeum, komplex hasznosítások) • A pályaudvar és a településközpont közti kapcsolat fejlesztése • Kerékpáros és gyalogos kapcsolatok megteremtése • Turistaútvonalak, lovasutak kijelölése, népszerűsítése • Védett értékek felújítása • Kerékpárkölcsonzó létrehozása • Kiránduló-útvonalak, túraútvonalak kijelölése, a szükséges infrastruktúra megteremtése (pl. padok, szemetesek kihelyezése) • Turisztikai arculat kialakítása • Turisztikai kiadvány készítése
Rekreációs, üdülő funkciók fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Fogadási feltételek javítása (szálláshelyek, vendéglátás) • Táborhelyek biztosítása • Gyermektáboroztatás • Sportpályák rendezése • Szomszédos települések rendezvényeihez való kapcsolódás • Sportnapok szervezése • Termálvízre építő fejlesztések megvalósítása

S8/ SOFT PROGRAMOKKAL TÁMOGATOTT GAZDASÁGFEJLESZTÉS

A helyi gazdaságfejlesztés egyik fontos eszközét a soft programok képezik, melyek képesek hozzájárulni egyes vállalkozások vagy egész szektorok estében ahhoz, hogy a fejlődés egy magasabb szintjére lépjenek. Aszód esetében a soft programok fontos csoportját lehet és kell a képzett munkaerőre alapozni, aminek megléte fontos alapkövét képezi a helyi vállalkozások versenyképességének. Mindehhez az önkormányzat, a vállalkozások és a szakképző intézmények közötti együttműködések fejlesztése szükséges. Valamennyi érintett elemi érdeke, a szakképzés beruházói igényekhez igazítása, ami biztosítja a vállalkozások számára a megfelelően képzett munkaerő jelenlétét, a szakképző intézmények számára az általuk kínált képzésekre irányuló keresletet, az önkormányzat számára pedig a helyi gazdaság és képzési rendszer versenyképességének javulása által. Hasonlóan fontos a felnőttképzés rendszerének támogatásával a foglalkoztathatóság oldaláról hozzájárulni a helyi foglalkoztatási szint növeléséhez.

²¹ Forrás: ITS

Mindemellett fontos a vállalkozói aktivitás, a vállalkozóvá válás ösztönzése, a kezdő, helyi vállalkozások támogatása, akár vállalkozói tanácsadás biztosításával, a vállalkozások kapcsolatépítését biztosító fórumok, rendezvények szervezésével, a klaszteresedés támogatásával. A településen támogatni kell az innovatív technológiát alkalmazó vállalkozásokat a vállalati együttműködések kiépítése területén, a termékeik- szolgáltatásaik bemutatathatósága, piacra jutásának támogatása útján, illetve az esetleges kutatási együttműködések területén egyaránt. Az innovatív technológiák megjelenése, az üzleti szektor modernizációja sok esetben képes új piacok megnyitására, nagyvállalatokhoz köthető beszállítói hálózatokba történő bekapcsolódásra. Ezen termelési, beszállítói hálózatok fejlődése, az azokban történő szerepvállalás érdemben járulhat hozzá az aszódi vállalkozások tökeerejének és növekedési potenciáljának javulásához.²²

Az Önkormányzat képviselő-testületének a feladata a településfejlesztés irányvonalainak, valamint a fejlesztési tevékenységek kereteinek a meghatározása. Az Önkormányzatnak szükséges felvállalnia, hogy katalizátor szervezatként jelenjen meg a helyi fejlesztésekben. Szükséges egy olyan projektszemlélet, amely koncentráltan a fejlesztésekkel foglalkozik, de a város viszonylag kis méretéből következően nem kíván az Önkormányzat önálló városfejlesztő társaságot létrehozni, mivel annak fenntartása nagy anyagi vonzattal járna, illetve az önkormányzati szervezeten belül jobban biztosítható a folyamatos munka.

Fontos feladat a folyamatos kapcsolattartás és kommunikáció, a helyi és térségi partneri kapcsolatok generálása, illetve a meglévő kapcsolatok továbbfejlesztésének segítése.

A fejlesztési projektek sikere jórészt azon múlik, hogy sikerül-e megfelelő társadalmi beágyazottságot szerezni hozzá. Társadalmi támogatás nélkül egy fejlesztés csupán egy szűk réteg ügye marad, ami gyengíti a fejlesztési kezdeményezéseket. Ennek elkerülése érdekében az Önkormányzat együttműködésre törekszik a kisváros civil szervezet szereplőivel.

A gazdaság szereplői és a lakosság a kívánt jövőkép megvalósításának aktív részesei kell, hogy legyenek, hiszen ők tudják hogyan érhető el a lakosság megfelelő módon, milyen eszközökkel vonható be a közös munkába, s személyes megkeresésük, személyes kapcsolataik révén nagy hatással lehetnek a lakosságra. Érdemes az egyes fejlesztések előtt lakossági igényfelmérést tartani, ami alapján a megvalósításban is aktív szerepet kaphatnak. A lakosság és a gazdasági szereplők aktív partnerek, azaz nem csak nézői, de megvalósítói nem csak az eseménynek, hanem az egyes fejlesztésnek is. Az önkormányzat számoljon a szereplők aktivitásával és természetes érdeklődésével, nem megelégedve arról, hogy napjainkban embereket megmozgatni csak igazán izgalmas akciókkal lehet.

A helyi vállalkozók, KKV-k képviselőinek és a gazdasági élet „nagyobb” szereplőinek egyaránt fontos Aszód fellendülése, hiszen munkájuk, tulajdonuk így válhat még értékesebbé, így nőhet a felleveőpiac. A gazdasági szereplőknek és az Önkormányzatnak együtt kell működni a közös célok elérése érdekében.

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	T8/ Gazdaságfejlesztés támogatása soft programokkal (Helyi vállalkozások ösztönzése, innovatív technológiát alkalmazó cégek támogatása stb.)
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Projektmenedzsment szemlélet	<ul style="list-style-type: none"> • folyamatos beszámoló a stratégia és a projekt megvalósításáról a képviselő-testület és a Polgármester felé; • kapcsolattartás a Közreműködő Szervezettel; • a stratégia megvalósításához kapcsolódó feladatok kidolgozása és megvalósítása; • önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények esetében beruházói feladatok ellátása: terveztetés, terület-előkészítési munkák irányítása, helyszíni ellenőrzések; • monitoring feladatok; • társadalmasítás, kapcsolattartás az akcióterületen található szereplőkkel (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb);

²² Forrás: ITS

	<ul style="list-style-type: none"> • partnerségi egyeztetések • szolgáltató rendszer kidolgozása; kompetenciafejlesztés, készségfejlesztés; szemléletformálás (innováció, megújulás, értéktermelés)
Külső-belső szolgáltatói segítség	<ul style="list-style-type: none"> • nagyfokú tapasztalattal rendelkezzen EU által támogatott projektek végrehajtásában • szakemberek folyamatosan rendelkezésre álljanak • hatékonyan el tudják látni a projekt lebonyolítását (pénzügyi feladatokat, jelentések, ellenőrzések stb.). • start - up és spin - off vállalkozások támogatása, • kis - és középvállalkozások fejlesztéseinek támogatása, elősegítése • a munkaerőpiacra jutás segítése • innovatív technológiát alkalmazó cégek támogatása • önkormányzati széleskörű adatbázis megvalósítása
Tervezés, előkészítés	<ul style="list-style-type: none"> • Területi gazdaságfejlesztési célú koncepciók, programok, vállalkozási övezetek fejlesztési programjainak és üzleti terveinek összeállítása • Gazdaságfejlesztési tartalmú, például befektetést ösztönző kiadványok, beruházások megvalósíthatósági tanulmányainak készítése • Együttműködés, kommunikáció és hálózatépítés
Vagyongazdálkodás	<ul style="list-style-type: none"> • a meglévő ingatlanok megőrzése • megfelelő hasznosítása • rezsi, költségkímélő technológiák alkalmazása (megújuló energiahasznosítás)
Partnerség biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdasági szereplők kapcsolati rendszerének megerősítése • Térséggel • Lakossággal • Gazdasági szereplőkkel • Turisztikai Társulásokkal

Á3/ Aszód tiszta, kisvárosi környezeti arculatot hordozó település

S9/ KISVÁROSI KARAKTERHEZ ILLŐ ARCULAT, FEJLŐDŐ BELVÁROS,

A város épített öröksége sajátos, az egyedi településkarakter erőteljes meghatározó eleme a változatos építészeti kialakítás, mégis egységes nyugodt az arculata. Ezek megőrzése fontos cél.

Az egyedi településkarakter, a megőrzött történetiség egyre jobban felértékelődő adottsága a településeknek. Az egyedi, kellemes arculat kedvezően befolyásolja a kisváros és térségének megítélését, közvetve erősíti annak gazdasági pozícióit, javítja a lakosság életminőségét.

Az épített értékek figyelembevétele mentén is a belváros jelentős tartalékokat biztosít a településközpont rehabilitálására, illetve területeinek megújítására: tömbfeltárások, passzázsok kialakítása jól szolgálják a belváros arculatának javítását, a településközpont használhatóságát.²³

A belvárosban található alulhasznosított ingatlanok hasznosítása a fenntarthatóságot, az értékmerőrzést és a funkcionális sokszínűséget egyaránt szolgálja: egy üresen álló vagy alulhasznosított ingatlan elhelyezkedése, jelenlegi kialakítása, átalakítási lehetősége mind-mind befolyásolja a későbbi hasznosítás irányát. Ezen ingatlanok feltárásával akár portfólió is nyitható a lehetséges beruházások helyszíneinek. Az adottságok feltárása után az is kiderül, mely ingatlan alkalmas átmeneti hasznosításra (pl.: parkolási felületek ideiglenes növelése, zöldfelület, közösségi

²³ A belváros rehabilitációját szolgálják az ITS-ben is kijelölésre került belvárosi akcióterület, illetve az ott megvalósítandó fejlesztések egyaránt.

terek kialakítása stb.), illetve milyen irányú, milyen időtávban hasznosítható átmenetileg, milyen hozadékkal jár a település számára. Az átmeneti használatnak jelentős szerepe lehet a jelenlegi állapot hosszú távú elmozdulásában, mivel az ingatlan „felkerül a térképre”.

A településképet mindenkor jelentősen meghatározzák az épített értékek, a kialakított településkép. A településkép alakítható egyrészt jogszabályi keretekkel, másrészt jó példák bemutatásával. Az arculat meghatározásával, karakter- és városképvédelemmel nem csak a helyben élők lakókörnyezetének a javítása a cél, hanem közvetett módon a település imázsának a javítása, így például az idelátogatók véleményének a javítása a városról. A településkép fontos eleme a rendezett utcakép, egyes településrészek karakterének a meghatározása, a karaktert hordozó elemek megőrzésének a biztosítása, átmentése a jövő épületeibe. Az egységes utcaképek érdekében meg kell határozni a beépítés részletes paramétereit, továbbá építészeti ajánlásokat kell adni. A letelepedők számára minőségi környezet feltételeinek a kialakítása miatt elsődleges ez az intézkedés. A településképet jelentősen meghatározzák a helyi és országos védelemben részesülő építmények, melyek a település történetéhez és kultúrájához hozzátartoznak, illetve a város több évszázados struktúrája. A védelemben részesülő építmények helyreállítása, s az épületek méltó hasznosítási feltételeinek megteremtése fontos az értékkezpontúság jegyében. Fontos, hogy a település, illetve az ott lakók felismerjék épületeik értékét.²⁴

Egy település karakterét alapvetően befolyásolják az „apró” dolgok is: a közterületek és homlokzatok tisztasága, az utcabútorok állapota, a közösségi terek használhatósága, a növényzet mennyisége és minősége stb. Ezen a területen pedig a városüzemeltetés mellett a lakosságnak igen fontos szerepe van, hiszen elsősorban neki kell a maga körüli tiszta és élhető környezetet megteremtenie és egyúttal elvárnia ezt másoktól.

<p><i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i></p>	<p>T9/ Közterületek műszaki és minőségi fejlesztése T10/ Belvárosi rehabilitáció, értékörző megújítás, tömbfeltárások, alulhasznosított ingatlanok aktiválása T11/ Arculat meghatározás, karakter és városképvédelem, minőségi, biztonságos kisvárosi környezet</p>
<p><i>A cél elérését támogató prioritások:</i></p> <p>Megőrzés</p> <p>Települési arculat formálása</p> <p>Intézmények „kiemelése”</p> <p>Belváros</p>	<p><i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Felújítások folytatása, pénzalap növelése • Községi részvétel erősítése az értéket érintő beavatkozások kapcsán • Gazdaságos hasznosítás • Az értékmegőrzésben részt vállaló magánszektor támogatása, ösztönzése • Városképvédelmi intézkedések • Településképi arculati kézikönyv népszerűsítése • Települési tervtanács létrehozása • Minőségi építészet megkövetelése a kiemelkedő létesítményeknél • Települési arculat formálása • Településképi véleményezési eljárás használata • A köz- és magánterületek rendszeres virágosítása • Szép ház, szép kert pályázat kiírása • Meglévő épületek esetén szín, anyaghasználat, egyediség sugárzása • Új épületek esetében minőségi építészeti karakter megkövetelése, létrehozása • Megfelelő építési szabályok kialakítása • Közterületi szabályozások újragondolása, majd megvalósítása • Közterületi és épület felújítások • Tömbfeltárások megtervezése, megvalósítása

²⁴ Bekezdés forrása: ITS

- Alulhasznosított épületek, telkek rendeltetésének a meghatározása és hasznosítási program kidolgozása

S10/ KORSZERŰ, FUNKCIONÁLISAN SOKSZÍNŰ KÖZTERÜLETEK, ZÖLDFELÜLETEK

Aszód, mint viszonylag alacsony népsűrűséggel rendelkező kisváros (a kertés házak zöldfelületeinek köszönhetően) jelentős mértékű biológiai aktív felülettel rendelkezik a beépített területein is. Mégis a közösségi parkok, a játszóterek, a zöldfelülettel rendelkező közterek a település szövetéből sok helyen hiányoznak. Ezen területek fontossága nem csak a növényzet adta értékben rejlik, hanem a közösségformáló, rekreációs erejében is. „A jövő városainak megítélése nagyban függ a közösségi felületek használatától, illetve a helyi közösségek kialakulásától. A helyi szerveződések a jól működő városokban fontos fejlesztési tényezők lehetnek. Sokszor bebizonyosodik, hogy azok a települések működnek jól, amelyek a helyi közösségekkel együtt tudnak fejlődni.”²⁵ Aszódon erre kiváló példa a Szabadság tér, mely a helyi lakosság kedvelt helye a településen.

A nyugodt, élhető település kisvárosias jellegének megtartásához és fejlesztéséhez a közösségi terek, közcélú zöldfelületek hálózatos fejlesztése nagy mértékben segíthet.

A közterületek fejlesztése komplex gondolkodást kíván, hiszen a településképet jelentősen meghatározzák a közterületi fejlesztések, melyek nagyban befolyásolják a lakosság komfortérzetét, és hozzájárulnak a kikapcsolódáshoz, a szabadidő eltöltéséhez. A megújuló közterületek találkozási pontként szolgálhatnak és közösségszervező erejük sem elhanyagolható, illetve fontos, hogy közvetett módon a helyi vállalkozásokat is erősíteni tudják a közterületek közelében.²⁶

Fontos figyelembe venni, hogy a közterületek használhatóságát nem csupán az egyszer szépen kivitelezett megépítés vagy felújítás jelenti, hanem a folyamatos karbantartás és a használók gondos, odafigyelő keze munkája. A közterületek minőségében a gondos lakosságnak igen nagy szerepe van: a közösségi programokon (pl. szemétszedésen) való részvétel és az egyéni felelősségvállalás (pl. funkcióinak megfelelő használat, tisztántartás) által.

A közterületek felújításánál az energiahatékony alkalmazások előtérbe helyezése hosszú távon megtérülő megoldást biztosíthat, amellet, hogy alkalmazásuk akár példaértékű is lehet a települések szoros versenyében.

A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok

T9/ Közterületek műszaki és minőségi fejlesztése
T12/ Zöldterületek, zöldfelületek megóvása, megújítása, előbbiek funkcióbővítő fejlesztése
T13/ Természeti területek hatékony területhasználatának ösztönzése, fenntartható és értékmegőrző fejlesztések

A cél elérését támogató prioritások:

Közösségi terek bővítése, minőségjavítás

Lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése

Természeti területek értékmegőrzése

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- Közösségi terek rendezése, megújítása
- Zöldfelületek megfelelő hasznosítása, parkosítás
- Közbiztonság biztosítása
- Játszóterek karbantartása, újak létrehozása
- Meglévő zöldterületek megóvása és fejlesztése
- Megfelelő utcabútorok biztosítása
- Sportlehetőségek, bő kínálat biztosítása
- Meglévő sportpálya nagyobb hasznosítása, megújítása
- Petőfi laktanya területének hasznosítása
- Turistaútvonalak kijelölése, népszerűsítése
- Kiránduló-útvonalak, túraútvonalak kijelölése, a szükséges infrastruktúra megteremtése (pl. padok, szemetesek kihelyezése)
- Hosszúvölgy természeti értékeinek bemutatása

²⁵ Forrás: <http://epiteszforum.hu> (A közösségi terek szerepe)

²⁶ Bekezdés forrása: ITS

S11/ MINŐSÉGI, BIZTONSÁGOS LAKÓKÖRNYEZET

A lakhatás körülményei közvetlen hatással vannak az életminőségre, egészségre. A lakosság összetételének és a fizikai környezet iránti elvárások folyamatos változása kihívást jelent a település életében, melyet a rugalmas lakásstruktúra folyamatos kialakításával lehet követni. Az Aszódon lakók, az ideköltözők számára alapvető fontosságú, hogy milyen lakáslehetőséget találnak, milyen a lakáskínálat. A települések versenyében igen meghatározó, döntő értékű a beköltöző konkrét igényeinek való megfelelés.

Aszódon a lakóterületeken a beépítés módja jellemzően oldalhatáron és szabadon álló. A családi házak az építés évének megfelelően különböző korok lenyomatát hordozzák. A lakóterületek nyugodtságát meg kell őrizni.

A meglévő lakóterületekre vonatkozóan, néhol a tömbbelső feltárásával megoldható a már háztáji gazdálkodásra nem használt, már igénybevett területek hasznosítása. A még beépítetlen lakóterületi fejlesztés céltérsége mindig csatlakozzon a már beépült, infrastruktúrával ellátott, működő területekhez. A meglévő monofunkcionális lakóterületek kereskedelmi, szolgáltatási intézményi funkciókhoz való elérhetőségét javítani szükséges.

Az új fejlesztések esetében is kiegyensúlyozott térbeli- társadalmi szerkezet kialakítása szükséges, hogy általánosan javuljon a területen élők hozzáférési lehetősége az intézményekhez, és a szolgáltatásokhoz. A megfelelő lakókörnyezet egyik alappillére a megfelelő, megbízható infrastruktúrális háttér²⁷ és a funkciók könnyű elérése.

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	T11/ Arculat meghatározás, karakter és városképvédelem, minőségi, biztonságos kisvárosi környezet
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Meglévő lakásállomány korszerűsítése	<ul style="list-style-type: none"> Energiahatékony rendszerek lakossági alkalmazása Műszakilag vagy funkcionálisan nem megfelelő lakások bevonása az ingatlanpiacra Zártkerti lakóegységek rendezése
Tisztaság, igényesség fokozása	<ul style="list-style-type: none"> Ránevelés Közösségi programok szervezése, szemétszedés Lakóutcák rendezése, tisztán tartása Vízvezető árkok karbantartása, rendezése lakossági akciók keretein belül
Bérlakás-szektor fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> Bérlakás-állomány növelése Igényekhez igazodó bérlakás-állomány kialakítása Megfelelő támogatási rendszer kialakítása Bérlakás- képzés- foglalkoztatás konstrukció
Többféle lakóterületi kínálat biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> A már beépült területek sűrítése tömbbelső feltárásával Tág, igényekhez igazodó lakáskínálat (különböző méretű és típusú lakások, házak előtérbe helyezése) Új lakóterületek kijelölése a már beépült, infrastruktúrával ellátott területekhez csatlakozva A hiányzó kereskedelmi, szolgáltató egységek pótlása a meglévő monofunkcionális lakóterületeken

S12/ ERDŐ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK HATÉKONY HASZNÁLATA

Aszódon értékes gye, szántó, legelő területek váltják egymást az erdősávok között. Az adottságokhoz alkalmazkodó környezet- és tájgazdálkodás olyan földhasználati rendszereket jelent, amelyek a termelés igényeinek kielégítése mellett biztosítja a növény- és állatvilág védelmét, a biodiverzitás és tájkarakter fenntartását, s közben megvédi a talajokat, a vízkészletet.

Jelentős természeti potenciál a talajtakaró, amelynek ésszerű használata és védelme a mezőgazdaság nélkülözhetetlen feltétele. A területek többségének minősége országos összehasonlításban kiváló a település közigazgatási területén. A termőföld a település fontos természeti

²⁷ Lásd. S13 stratégiai célt.

erőforrása, így termőképességének megőrzése kiemelkedő fontosságú. A talaj minőségének további javítása, valamint a talajok ésszerű hasznosítása a fenntartható agrárfejlődés kialakításának nélkülözhetetlen feltétele.

Az integrált földhasználati rendszer alapelve szerint a termőterületeket mindenütt olyan intenzitással kell hasznosítani, amire az a legalkalmasabb, illetve amit károsodás nélkül képes elviselni. Ennek az elvnek megfelelően a mezőgazdasági területeken a környezeti és természeti adottságok figyelembevételével, de termelésfejlesztési szempontból is fejleszthető a földhasználat.

Jó talajú területeken belterjes (intenzív, high input) termelési célú földhasználat lehetséges. A mezőgazdasági területeken a termőhelyi adottságok fokozottabb érvényesítésével erősíteni kell a termelésben a minőséget és a tájjelleget, és a legkedvezőbb adottságú területeken profitorientált mezőgazdasági termelést kell, illetve lehet folytatni, a jelenleginél intenzívebb szinten, esetleg preferálva az egyedi termékek termelését (vetőmag, ipari növények termesztése, biodízel olajnövények, stb.) a földvédelem fokozottabb érvényesítésével. A mezőgazdasági termelésre kevésbé alkalmas természeti adottságú területeken külterjes (extenzív, low input) termelési célú földhasználatot lehet alkalmazni.

A földvédelem erősen kapcsolódik a környezetvédelemhez, a fenntarthatóság szempontjait az erdő- és mezőgazdasági szektorban is szem előtt kell tartani.

„Egyre több európai térség áll ki az élelmiszer-önrendelkezés elméleti megközelítése mellett. Az élelmiszer-önrendelkezés a helyi közösségek, termelők, fogyasztók érdekeit védi, és középpontba helyezi a környezet megóvását, az egészséges élelmiszerellátást. A még működő termelői piacok mellett számos olyan, a modern életforma sajátos feltételeihez alkalmazkodó módszer, megoldás ismert, amely lehetővé teszi, hogy élelmiszereink többségét megbízható forrásból szerezzük be, illetve a másik oldalon a termelő is stabil, megbízható jövedelemhez jusson.”²⁸

Aszód jelentős erdőterülettel, értékes faállománnyal rendelkezik. A rekreációs és természet-ismeretterjesztő hatása mellett kiemelkedően fontos szerepet tölt be az egészséges élet és a fenntarthatóság szempontjából. *„Az erdő legfontosabb sajátossága a Föld ökológiai egyensúlyában betöltött szerepe, de mindennapi megélhetés okán is a Föld népességének 20 százaléka függ tőle. A fa meghatározó energiaforrás, ipari nyersanyag és CO₂ raktár, hiszen a világ erdői több mint 2,4 milliárd CO₂-t kötnék meg évente.”²⁹*

A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok	T13/ Természeti területek hatékony területhasználatának ösztönzése, fenntartható és értékmegőrző fejlesztések
A cél elérését támogató prioritások:	Kapcsolódó lehetséges intézkedések:
Mezőgazdasági területek megőrzése	<ul style="list-style-type: none"> Kiváló termőhelyi adottságú földterületek figyelembevétele a fejlesztéseknél Területtakarékos fejlesztések Erdősávok telepítése, védőfásítás Volt zártkerti területek kertes fejlesztése
Erdőterületek megőrzése, természetbarát használata	<ul style="list-style-type: none"> Pihenő erdők megvalósítása Területtakarékos fejlesztések Berek erdő és Kis erdő rekreációs célú fejlesztése Erdőterületek turisztikai fejlesztése (gyalog, lovas és túra útvonalakkal),
Modern, fenntartható mezőgazdaság	<ul style="list-style-type: none"> Környezetkímélő technológiák alkalmazása Feldolgozóipar erősítése Öntözőrendszer fejlesztése Növényvédelmi előírások betartása Tápanyag-gazdálkodás hatékonyabbá tétele Szerves anyagok hatékony pótlása

²⁸ Forrás: Területfejlesztési füzetek (2) - Helyi gazdaságfejlesztés, Ötletadó megoldások, jó gyakorlatok c. kötet

²⁹ Forrás: <http://www.parlament.hu/documents> (Csóka, 2014, CIFOR, 2013)

	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres talajvizsgálat • A talajerózió mérséklése • Vetésforgók alkalmazása • Technológiák alkalmazásában való szemléletformálás (vetített előadásokkal, mintagazdaságok megtekintésével stb.) • Biogazdaképző tanfolyam szervezése, beindítása
Helyi termékek piacának fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Közvetlenül földről az asztalra, termelőtől a vásárlóhoz elv előtérbe helyezése • Helyi termékadatbázis létrehozása, „kínálati paletta” biztosítása • Termelői piac kialakítása • Mozgó bolthálózat létrehozása • Helyi termékek boltja, termelői bolt • Közösséileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture) • Házhoz vagy gyűjtőpontra szállítás • Helyi termék fesztiválok

S13/ MODERN INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉS

Egy település infrastruktúra-hálózata, működése alapvetően befolyásolja a település élıhetőségét, a népességmegtartó erejét, így a karbantartás mellett a hálózati rendszerek fejlesztése kiemelt feladat. Az infrastruktúra-fejlesztés keretein belül az egyéni és a közösségi közlekedés lehetőségeinek javítása, valamint a közmű-hálózatok és a rákötések számának növelése a cél a fenntarthatóság elve mentén Aszódon.

Az egyéni közlekedési formákon a gépjárműves közlekedéssel szemben a fenntartható gyalogos és kerékpáros hálózat fejlesztése javasolt. A település hétköznapi, élıhetőbbé válása érdekében a kerékpározás biztonságos kereteit szükséges megadni amellelt, hogy a kerékpározás kultúrájának terjedése igen nagy turisztikai potenciált hordoz magában. Aszód a Galga-menti települések körében kiemelkedő kulturális háttérrel rendelkezik, így mind a vonattal, mind a gépjárművel érkezők számára megfelelő kiindulási pont, ha a környéken szeretnének kirándulni. Az ehhez szükséges háttér infrastruktúra fejlesztése (pl. kerékpárkölcsonzó, szerviz, kerékpáros panzió, lovaskultúra, túraútvonalak kijelölése) szükséges, hogy a település hasznót húzhasson az adottságából.

Nem csak a kerékpáros és lovas, hanem a gépjárműves és a gyalogos használhatóság érdekében a burkolt utcák, utak arányának növelése elengedhetetlen. A meglévő közterületek kerékpáros-barát átalakítása mellett a megfelelő járműtárolás biztosítása is szükséges a költségtakarékos, környezetbarát közlekedési mód további térnyeréséhez.

A közösségi közlekedés területére a település vezetésének ugyan kisebb ráhatása van, de a módosítási, javaslatok beépülhetnek a távolsági közlekedési rendszerekbe is. A várakozás körülményei a településen, az állomások és a megálló az autóbusz- és a kötöttpályás közlekedés területén egyaránt fejlesztésre szorulnak, a megközelíthetőség a járműcsere lehetőségének biztosítás.

A közmű infrastruktúra területén törekedni kell, hogy a szolgáltatás mindenki számára (ésszerű kereteken belül) elérhető és használt legyen, a lakosság képes legyen megfizetni. A városban a felszíni rétegek, az alapkőzet és a helytelen vízelvezetés jelentik a veszélyforrást. A városban elsősorban fel kell tárni azokat a területeket, amelyek leginkább veszélyeztetettek. Minden területtel kapcsolatban a veszélyelhárítás az elsődleges, ezt követően szükséges megvizsgálni a területek hosszú távú hasznosításának lehetőségeit.³⁰

A klímaváltozás, illetve ezzel összefüggésben a megváltozó időjárási körülmények miatt kiemelten fontos feladat felkészülni az év száraz periódusaira, illetve a hektikus csapadékeloszlásból, nagy csapadékmennyiségből vagy éppen a csapadékhiányból következő vészhelyzetek megelőzésére. A helytelen csapadékvíz-elvezetés, illetve a nagy csapadékmennyiség előidőzője lehet csúszás bekövetkezésének. A csapadékvíz gyűjtését és hasznosítását engedni, propagálni szükséges lakossági

³⁰ A bekezdés forrása: ITS

és intézményi szinten egyaránt. A településen a belvizes, magas talajvíz állású területeken vízrendezés szükséges, illetve az építési tevékenységre vonatkozó egyedi szabályozás a helyi építési szabályzatban.³¹

A befogadó patakokat, vízfolyásokat műszakilag fel kell készíteni a lökészerűen érkező vízmennyiség mederben tartására. A vízrendezést a vízgyűjtő együttes figyelembevételével kell meghatározni. A vízelvezetés biztosításához és fenntartásához a vízátervezések jogi megoldásait is meg kell találni. Aszód vízrendezése vízrendezési tanulmány terv alapján valósítható meg.³²

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	<p>T14/ Közlekedési (gépjármű, gyalogos, kerékpáros) és tömegközlekedési hálózat fejlesztése</p> <p>T15/ Közlekedésbiztonság és közlekedési mód váltás elősegítése</p> <p>T16/ Parkolási problémák feloldása</p> <p>T17/ Fenntartható közműellátás</p> <p>T18/ Veszélyeztetett területek kezelése (vízrendezés, állékonyság biztosítása)</p>
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
A kerékpározás kultúrájának fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Kerékpár-úthálózat építése • Környezettudatos közlekedésre nevelés • Intézményi, közösségi funkciók közelében a tárolási lehetőségek biztosítása • A településközi kerékpározás biztonságossá tétele
Gyalogos közlekedési rendszer fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Járdák, gyalogátkelők kiépítése • Gyalogos útvonalak, járdák megújítása, biztonságossá tétele • Községi, pihenő terek kialakítása • Tájékoztatás fejlesztése
Kötőtpályás közlekedés nagyobb térnyerése	<ul style="list-style-type: none"> • Ráfordás biztosítása • Utazási szolgáltatás színvonalának növelése - lobbizás • Megújult megállók és környezetük minőségi megtartása
Hatékony vízgazdálkodás, szennyvízhálózat fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Csapadékvizek hasznosítása • Közműöllő bezárása • Kisvízfolyások revitalizációja, mederrendezése • csapadékvíz elvezetés fejlesztése • szennyvízelvezetés és szennyvízkezelés fejlesztése • vízellátás fejlesztése •
Közüti közlekedési rendszerek megújítása	<ul style="list-style-type: none"> • Földutak használhatóvá tétele • Burkolt, rendezett utak arányának növelése • Autóbusz-közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése • Parkolási körülmények rendezése • Parkolók kiépítése átmeneti hasznosítás keretében is • P+R parkoló megvalósítása • Forgalmotechnikai terv alapján történő fejlesztések • Helyi közösségi közlekedés fejlesztése
Veszélyelhárítás	<ul style="list-style-type: none"> • Belvizes területek vízrendezése • Állékonyság biztosításának tervezése, megvalósítása • Csúszásveszélyes területek megerősítése (támfalak építése, megerősítése)

³¹ A bekezdés forrása: ITS

³² A bekezdés forrása: ITS

Á4/ Aszód a környezettudatosság jeles képviselője

S14/ KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Aszód lakossága a környezettel szoros összhangban él. Ezen kapcsolat újraértelmezésére van szükség napjainkban, az ökológiai válság korszakában. A folyamat nem egyik pillanatról a másikra történik, számos apró lépésből, azok sorozatából áll. „A környezeti nevelésnek érték közvetítőnek kell lennie. A környezeti problémák kezelésének és a természeti értékek felismerésének képessége, az ökológiai kultúra fejlesztését is szolgálja.”³³

„A környezeti nevelés a magatartás, a hétköznapi életvitel megváltoztatására irányul, ez is megkülönbözteti a nevelés minden más formájától. A megfelelő ökológiai kultúrát képviselő életvitel kialakításához nem elegendők pusztán kognitív (gondolkodási-megismerési) hatások és követelmények. A környezet javításának módszereiről való ismeretek megszerzése is fontos, de ezek birtoklása még nem jelenti a cselekvésre való motiváltságot és az ahhoz szükséges képességeket, vagyis a környezet kognitív ismerete a környezetért felelős, környezettudatos magatartás szükséges, de nem elégséges feltétele. A környezetvédelmi problémák ismerete, az ezzel kapcsolatos elemző és értékelő képességek, a megfelelő cselekvéssel kapcsolatos attitűdök és értékek is szükségesek az egyéni, felelős cselekvéshez.”³⁴

A környezettudatosságra való nevelés nem csak a fiatal generációra, hanem az egész település lakosságára vonatkozóan feladat. Mindemellett a gyermekek nevelésével az ő felnőttkorukra biztosan elér az üzenet, életüket a környezettudatosság figyelembevételével élik majd. Emellett a gyerekek már kiskorukban is eljuttatják a környezettudatosság üzenetét a szülőknek, a felnőtt családtagjaiknak. Az oktatási, nevelési intézményben tanultakat a gyermekek otthon elmesélik, illetve alkalmazzák, ezzel formálva szüleik gondolkodásmódját is. Ha például a gyermek ismerteti családjával a műanyag palackok elégetésének negatív hatásait, a család többi tagja nem fogja elégetni, vagy ha az óvodában szelektíven gyűjtik a szemetet, nagy valószínűséggel otthon is így fognak cselekedni.

Számos olyan apró, odafigyelést igénylő cselekedet történik, mely a hétköznapi életben jelen van. Például a kerti hulladékok elégetésének meggátolása, a komposztálás általános bevezetése a környezettudatosság felé kis lépés, de annál nagyobb kárt szüntet meg. „Az értékes szervesanyagból az égetés során hamu keletkezik, mely csak korlátozott mennyiségben alkalmas talajerő-utánpótlásra. Ezzel szemben komposztáláskor maradéktalanul elbomlanak a növényi részek és hasznos humusz keletkezik. Egy átlagos kerti tűz, melyben vegyesen égetünk avart, fűnyesedéket és gallyakat, légszennyezést okoz.”³⁵

A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok

T20/ Szemléletformálás, életmódváltás
T21/ A környezet (víz, a levegő, a talaj és a klíma) védelme

A cél elérését támogató prioritások:

**Szemléletformálás
gyermekeknek**

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- Nevelés: „rácsodálkozás” képességének fejlesztése, a természet szépségeinek és titkainak ismertetése
- A korosztályoknak megfelelő nevelési módszerek kidolgozása, népszerűsítése
- Versenyek rendezése gyermekeknek: rajz-, fotópályázatok, fogalmazásírás, jó példák összegyűjtése, tanulmányi verseny stb.

**Szemléletformálás
felnőtteknek**

- Hatékony energiagazdálkodás az intézményekben
- Energiahatékony technológiák alkalmazása a városüzemeltetésben
- Lakossági hulladék újra-hasznosítás elősegítése
- Mezőgazdasági hulladék hasznosítása

³³ Forrás: Kiss Ferenc és Zsiros Anita, A környezeti neveléstől a globális nevelésig (oktatási segédanyag)

³⁴ Forrás: www.gregus.hiszk.hu, Környezetről, környezet által, környezetért

³⁵ http://www.eumet.hu/

	<ul style="list-style-type: none"> • Földhő hasznosítása • Napenergia hasznosítása • Lakossági léptékben a szélenergia hasznosítása • Szájról-szájra terjedő ismeretterjesztés a mikrokörnyezetben (pl. szomszédokkal való beszélgetés) • Pályázatfigyelés a témában • Az oktatási intézményekben a szülőknek tartandó ismeretterjesztés, miért, mit tanulnak a gyerekek
Figyelemfelkeltés, tájékoztatás	<ul style="list-style-type: none"> • Környezettudatosságot, környezeti problémákat bemutató rendezvények • Interaktivitás a témában tartott kiállításokon • Hírlapban állandó cikk a témában - hétköznapi életben kevés energiával, hogyan lehetünk környezettudatosabbak • Gyalogos, kerékpáros kirándulások szervezése a környezet és a természet témája köré szervezve • Szemétszedési programok minden korosztálynak • Szelektív hulladékgyűjtés minden korosztálynak • Természetvédelmi területek és értékek ismertetése, ismertté tétele • Egészség hét, egészség nap rendezése, népszerűsítése • Az újrahasznosítás lehetőségeinek bemutatása

S15/ ENERGIAHATÉKONY ÉPÍTÉSEK ÉS VÁROSÜZEMELTETÉS

A hatékonyság a teljes eredmény és a teljes ráfordítás hányadosa a hatékonyság, az energiahatékonyság jelentése pedig, hogy ugyanakkora méretű energiát kevesebb energiaforrásból lehet előállítani, valamint ha ugyanannyi energiaforrásból nagyobb energiamennyiség termelhető. Az energiafogyasztás és a költségek csökkentése az energiahatékonyság feladatának a lényege.

Az energiaárak növekedése, az intézmények hatékonyabb működése iránti igény arra készítetik a település üzemeltetőit, az intézmények vezetőit, hogy csökkentsék energiafogyasztásukat, illetve az ehhez kapcsolódó károsanyag-kibocsátásukat és költségeiket. Ehhez szükséges a komplex energiapolitika kidolgozása, az energiafelhasználás tudatos tervezése, az energiafelhasználás folyamatos kontrollja és az azonnali beavatkozás lehetőségének megteremtése, ezen keresztül az energia beszerzéséhez szükséges megfelelő és pontos információk előállítása, valamint a túlfogyasztást eredményező berendezések, szabályozási folyamatok azonosítása és a helyes szabályozás kialakítása a megtakarítás elérése érdekében.

Az energiafogyasztás nyomon követésének, illetve betartatásának, valamint a megtakarított energiának köszönhetően az üvegházhatású gázok kibocsátásának jelentős csökkenése is elérhető. Amellett, hogy a pazarló felhasználói szokások (emberi tényezők) kiszűrésén, az energiapazarló berendezések feltárásán, az energiahatékonyság növeléséhez kapcsolódó beruházások megfelelő ütemezésén át vezet az út a kitűzött energetikai célok betartatása, elérésük figyelemmel kísérése felé.

A közvilágítás jelentős tételt tesz ki az önkormányzat költségvetésében, a modernizálással nemcsak a gazdálkodás szempontjából fontos költségcsökkentés érhető el, hanem a fenntartható fejlődés iránti elkötelezett gondolkodás is tettekre váltható, ami mára hasonlóan fontos szemponttá lépett elő. A városi közvilágítás modernizálása sokféleképpen lehetséges: intelligens közvilágítás-vezérlő-rendszerrel, rendszeres, szakértő karbantartással, az energiafelhasználásnak megfelelő berendezések (reklámfelületek, térfigyelő rendszerek, internethotspotok, e-töltőhálózat stb.) alkalmazásával.

Magyarország a megújuló energiafelhasználás területén elmarad a többi uniós országtól, a 2020-ig szóló energiahasznosítási cselekvési tervében, a Nemzeti Épületenergetikai Stratégiában kijelölte energiapolitikai célkitűzéseit: a lakóépület és középület állomány felújításával, energiatakarékosságot és a hatékony energiafelhasználást szolgáló eszközrendszer kialakításával, a megújuló energiaforrás-felhasználás növelésével hatékony energiafelhasználás valósul meg. Aszód innovatív gazdasági funkciói, elképzelései kiválóan alkalmasak és befogadók az új technológiák alkalmazására. A megújuló energiákra vonatkozó pályázati lehetőségek kihasználása nem csupán a lakossági, intézményi, hanem a gazdasági funkciók esetében is alkalmazható.

<i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i>	T19/ Energiatakarékos területhasználat, energia-hatékonyépítések és városüzemeltetés
<i>A cél elérését támogató prioritások:</i>	<i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i>
Megőrzés energiahatékony rendszerek használatával	<ul style="list-style-type: none"> • Felújítások folytatása, pénzalap növelése • Gazdaságos hasznosítás • Az energiahatékonyágban részt vállaló magánszektor támogatása, ösztönzése
Erőforrásként való kezelés	<ul style="list-style-type: none"> • Lakossági szemléletformálás • Turizmusból származó bevételek egy részének visszaforgatása a szektor energiahatékony megújításában • Átmeneti vagy részleges funkciókkal történő hasznosítás • Energhatékonyágra vonatkozó pályázatfigyelés • Lakossági energiahatékonyág támogatása
Intézmények „kiemelése”	<ul style="list-style-type: none"> • Modern, energiahatékony rendszerek alkalmazása • Meglévő épületek modern anyaghasználat, a karakter megtartása mellett • Új épületek esetében minőségi építészeti karakter és energiahatékonyág megkövetelése • Megfelelő építési szabályok kialakítása
Közterületek megreformálása	<ul style="list-style-type: none"> • Közvilágítás megreformálása • Internetpontok kialakítása • E-töltőállomások létrehozása • Szelektív-hulladékgyűjtés, újrahasznosítás nagyobb térnyerése

S16/ MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK ELTERJEDŐ ALKALMAZÁSA

A megújuló energiák térnyeréséhez a településnek megfelelő adottságai vannak: a napenergiát hasznosító rendszerek telepítéséhez, a geotermikus hő- és/vagy villamosenergia-termelés és hasznosíthatóság és a (kis léptékű) szélenergiával történő villamosenergia-termeléshez is. A hulladékok megfelelő újra-hasznosításával is nyerhető energia: biológiai hulladék alapú biogáz termelés és használat, hulladék és biomassza felhasználása.

A település természeti adottsága a napenergia nagyfokú hasznosítási lehetősége, amely éves szinten körülbelül 1950 napos óra hasznosítás lehetőségét kínálja. A településen a nap energiájának hasznosítása egyelőre nem széleskörű, de több napkollektor, napelem, illetve saját készítésű berendezés, festett hordó látható a településen, amely jelzi a hasznosítás igényét. Napjainkra már több lehetőség van a napenergia felhasználására, melyeket két fő kategóriára osztunk: aktív és passzív hasznosítás.

A passzív hasznosítás főként az épületekre és a tájolásukra vonatkozik: tehát olyan energiahasznosításról beszélünk, amelynek során az épületek kialakítása fel tudja használni a Nap sugárzását és fényét. Az aktív hasznosítási módok közül a legelterjedtebb két fogalom - a napelem és a napkollektor. Mindkettő nagyon jó mód arra, hogy a napenergiát a javunkra fordítsuk: az egyik hőenergiát, a másik pedig elektromos energiát biztosít. A megújuló napenergia hasznosításának lehetőségét a „bonyolult háttér” rendezésével elő lehet segíteni: pl. megfelelő helyek kijelölésével, az áramszolgáltatás szűk keresztmetszetének bővítésével, a „visszatáplálás” jelenlegi adminisztrációs nehézségeinek oldásával.

Magyarország általában kiemelkedő helyzetben van a geotermikus készleteit tekintve, de Aszód a települések versenyében is jó helyzetben áll, hiszen termálvíz áll rendelkezésére. A geotermikus energia, a földhő több módon nyerhető ki: száraz hőkinyerés útján: „hot-rock projektek”-kel, és termálvíz kitermeléssel egyaránt, melyekkel használati melegvíz nyerhető és fűtési rendszer is ellátható.

A megújuló energiák hasznosítása szorosan összefügg a lakosság, a gazdasági szervezetek környezettudatossá nevelésével. A vállalkozások, az önkormányzat, az intézmények

energiahatékonysági, energiatudatossági gondolkodásmódja előmozdíthatja, illetve gondolatokat ébreszthet a többi szereplő hatékony és eredményes energiafelhasználása mellett, a megújuló energiák hasznosítását illetően.

A megújuló energiaforrások használatában a lakosság szemléletének és a városüzemeltetés formáló hatásának igen nagy szerepe van.³⁶

<p><i>A cél elérését támogató, ITS-ben megfogalmazott tematikus célok</i></p>	<p>T19/ Energiatakarékos területhasználat, energia-hatékonyépítések és városüzemeltetés T20/ Szemléletformálás, életmódváltás T21/ A környezet (víz, a levegő, a talaj és a klíma) védelme</p>
<p><i>A cél elérését támogató prioritások:</i></p>	<p><i>Kapcsolódó lehetséges intézkedések:</i></p>
<p>Megújuló energiaforrások térnyerése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Napenergia hasznosítása • A szélenergia hasznosításának bővítése (lakossági szinten is) • Geotermikus energia, termálvíz hasznosítása fűtési rendszerekben • Szilárd biomassa alapú energetikai rendszer kialakítása • Napkollektoros, napelemes rendszer telepítése, bővítése
<p>Hatékony energiagazdálkodás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hatékony energiagazdálkodás az intézményekben • Energiahatékony technológiák alkalmazása a városüzemeltetésben • Közvilágítás korszerűsítése • Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése
<p>Hulladék újrahasznosítás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A keletkező hulladékok mennyiségének csökkentése (nevelés, odafigyelés, újrahasznosítás előtérbe helyezése) • Lakossági hulladék újrahasznosítás elősegítése, nevelés • Szelektív-hulladékgyűjtés háztartásokban • Szelektív-hulladékgyűjtés közterületeken, intézményekben • Mezőgazdasági hulladék hasznosítása • Komposztálás - lakossági népszerűsítés - oktatás • Kerti hulladékok elégetésének megakadályozása • Szürke vizek megfelelő hasznosítása

³⁶ Lásd. még az S14 és S15 stratégiai célok leírását.

3. A CÉLOK SZINERGIAVIZSGÁLATA

Aszód átfogó (hosszú távú) céljai (azokon keresztül stratégiai céljai is) illeszkednek az EU 11 tematikus céljához, melyek alapját képezik az uniós források elérhetőségének.

HOSSZÚ TÁVÚ CÉL	A1/ Családbarát népességnöve- kedés kezelése, identitástudat fejlesztése	A2/ Aszód szilárd gazdasági alapokkal rendelkező, kommunikáló település	A3/ Aszód tiszta, kisvárosi környezeti arculatot hordozó település	A4/ Aszód a környezet- tudatosság jeles képviselője
EU TEM. CÉL				
A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése.		✓		✓
Az IKT-hoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása.		✓		✓
A KKV-k versenyképességének fokozása.		✓		
Az alacsony szén-dioxidkibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban.		✓	✓	✓
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése.		✓	✓	✓
Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése.		✓	✓	✓
A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása.		✓	✓	✓
A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.		✓	✓	
A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.	✓	✓	✓	
Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó, tanulásba.	✓	✓		
Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása.	✓	✓	✓	✓

Az OFTK értelmében a nemzeti jövőkép az alábbiak szerint kerül megfogalmazásra: „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.”³⁷

A nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, átfogó fejlesztési cél, továbbá tizenhat specifikus cél (hét szakpolitikai jellegű és hat területi cél) került megfogalmazásra. Aszód hosszú távú céljai (azokon keresztül stratégiai céljai is) illeszkednek Magyarország céljához, ezáltal hozzájárul a nemzeti célok megvalósulásához.

Az ország szakpolitikában érvényesítendő és területi specifikus céljai közül az alábbiakat kiemelkedően szolgálják Aszód célkitűzései:

- Szakpolitikában érvényesítendő specifikus cél:
 - Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és -ellátás
 - Kreatív, tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I
 - Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom
 - Versenyképes, innovatív gazdaság

³⁷ Az OFTK a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I.3.) OGY határozat által (mellékletként) került elfogadásra. A megalapozó vizsgálat tartalmazza az OFTK célkitűzéseinek bemutatását. Lásd. Megalapozó vizsgálatban.

- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme
- Területi specifikus célok:
 - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
 - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
 - Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

HOSSZÚ TÁVÚ CÉL	Á1/ Családbarát népességnö- vekedés kezelése, identi- tástudat fejlesztése	Á2/ Aszód szilárd gazdasági alapokkal rendelkező, kommunikál- ó település	Á3/ Aszód tiszta, kisvárosi környezeti arculatot hordozó település	Á4/ Aszód a környezet- tudatosság jeles képviselője
ÁTFOGÓ FEJL. CÉL - OFTK				
Értéktéremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés		✓		
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	✓	✓	✓	
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme		✓		✓
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet		✓		✓

Az OFTK Pest megye területfejlesztési igényei és feladatai című fejezetében a megye pozicionálása mellett fejlesztési irányok kerültek kijelölésre. Aszód életét a megye fejlesztési irányai leginkább közvetve érintik, a közvetlenül érintő elemek a következők:

A gazdasági dinamizálása, több lábon álló gazdaságfejlesztés	✓
Társadalmi megújulás, a közösségek és a bizalom erősítése	✓
A térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása	✓

Aszód településfejlesztési koncepciójában kitűzött célok és jövőképe megfelel az OFTK-ban megfogalmazott területfejlesztési igényeknek és feladatoknak.

A településfejlesztési stratégia célrendszerében a hosszú távú célok is tartalmazznak olyan témaköröket, melyek erősen összefüggenek, szinergiában vannak egymással. Az egyes stratégiai célok hosszú távú célokhoz való kapcsolódásuk erőssége alapján került „besorolásra”. A hosszú távú és stratégiai célok szinergiájának erősségét, a kapcsolódást az alábbi táblázat mutatja:

HOSSZÚ TÁVÚ CÉL	Á1/ Családbarát népességnöve- kedés kezelése, identitástudat fejlesztése	Á2/ Aszód szilárd gazdasági alapokkal rendelkező, kommunikáló település	Á3/ Aszód tiszta, kisvárosi környezeti arculatot hordozó település	Á4/ Aszód a környezettu- datosság jeles képviselője
STRATÉGIAI CÉL				
AKTÍV, EGÉSZSÉGES, BEFOGADÓ, ERŐS TÁRSADALOM	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓	✓ ✓
MŰVELT, NYITOTT, BIZTONSÁGBAN ÉLŐ TÁRSADALOM	✓ ✓ ✓	✓	✓	✓
VÁROSBAN ÉLŐ TÁRSADALOM	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓
MOTIVÁLT, DEMOKRATIKUS TÁRSADALOM	✓ ✓ ✓	✓	✓	

HOSSZÚ TÁVÚ CÉL STRATÉGIAI CÉL	Á1/ Családbarát népességnövekedés kezelése, identitástudat fejlesztése	Á2/ Aszód szilárd gazdasági alapokkal rendelkező, kommunikáló település	Á3/ Aszód tiszta, kisvárosi környezeti arculatot hordozó település	Á4/ Aszód a környezettudatosság jeles képviselője
KORSZERŰ, INNOVATÍV, FEJLŐDŐ GAZDASÁG, HELYI VÁLLALKOZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE	✓	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓
BŐVÜLŐ KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁSOK	✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓	
JÓL FEJLŐDŐ IDEGENFORGALOM, ÉS TURIZMUS	✓	✓	✓	✓
SOFT PROGRAMOKKAL TÁMOGATOTT GAZDASÁGFEJLESZTÉS		✓ ✓ ✓		
KISVÁROSI KARAKTERHEZ ILLŐ ARCULAT, FEJLŐDŐ BELVÁROS, ÉRTÉKŐRZŐ TERÜLETI FEJLESZTÉS	✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓
KORSZERŰ, FUNKCIONÁLISAN SOKSZÍNŰ KÖZTERÜLETEK, ZÖLDFELÜLETEK	✓	✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓
MINŐSÉGI, BIZTONSÁGOS LAKÓKÖRNYEZET	✓ ✓	✓	✓ ✓ ✓	✓
ERDŐ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK HATÉKONY HASZNÁLATA	✓	✓	✓	✓ ✓ ✓
MODERN INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉS	✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓
KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS SZEMLELETFORMÁLÁS	✓ ✓ ✓	✓	✓	✓ ✓ ✓
ENERGIAHATÉKONY ÉPÍTÉSEK ÉS VÁROSÜZEMELTETÉS	✓	✓ ✓	✓	✓ ✓ ✓
MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK ELTERJEDŐ ALKALMAZÁSA	✓	✓ ✓	✓	✓ ✓ ✓

4. A FEJLESZTÉSI CÉLOK AZ EGYES TELEPÜLÉSSZERKEZETI EGYSÉGEKRE VONATKOZÓAN³⁸



Aszód városrészei

Az egyes településrészek a sajátos, településen belüli szerepköre, funkciója, állapota és a környezettel való viszonya alapján kerülnek bemutatásra - a 14/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően - Aszód város eltérő jellemzőkkel rendelkező városszerkezeti egységei.³⁹

A településen belüli szerepkör alapján Aszód város nyolc városszerkezeti egységre, azaz városrészeire osztható, elsősorban a funkcionális adottságokat alapul véve:

³⁸ A jelen fejezetben szereplő felosztás az ITS-ben szereplő városrészekkel megegyeznek.

³⁹ Az egyes városrészek részletes leírását az ITS megalapozó vizsgálata tartalmazza, nem kerül ismétlésre jelen dokumentumban.

1. Főtér és környéke - történeti belváros
2. Piac és környéke - piac és lakóterületek
3. Lakótelep és kartali kereskedelmi terület - lakótelep és kertvárosias lakóterületek, Kartal felé eső gazdasági területek
4. Evangélikus templom és környéke, Papi földek - hitéleti, oktatási központ és lakóterületek
5. Temető alja - Jónás falva - - temető és lakóterületek
6. Benzinkút és környéke gazdasági terület - gazdasági területek
7. Állami Fiúnevelő Intézet - az intézet területe
8. Külterületek - mező-, erdő-, és vízgazdálkodási területek, melyek nem ékelődnek be a beépített területek közé

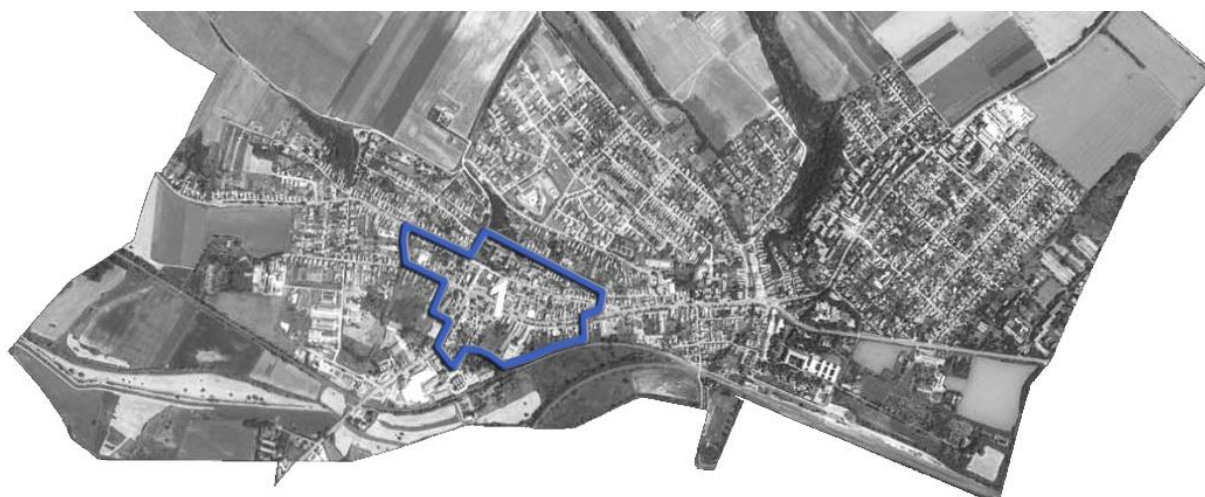
Célok azonosítása településrészenként

Az célok megvalósítása az egyes településrészekben eltérő mértékben hatnak, de a célok egyike sem ellentétes egyik településrész önálló céljaival sem. Élőtérbe kell helyezni az integrált fejlesztéseket.

Fejlesztési célok		Városrészek							
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
S1.	AKTÍV, EGÉSZSÉGES, BEFOGADÓ, ERŐS TÁRSADALOM								
S2.	MŰVELT, NYITOTT, BIZTONSÁGBAN ÉLŐ TÁRSADALOM								o
S3.	VÁROSBAN ÉLŐ TÁRSADALOM							o	o
S4.	MOTIVÁLT, DEMOKRATIKUS TÁRSADALOM								
S5.	KORSZERŰ, HATÉKONY, FEJLŐDŐ GAZDASÁG								
S6.	BŐVÜLŐ KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁSOK							o	o
S7.	JÓL FEJLŐDŐ IDEGENFORGALOM, ÉS TURIZMUS						o		
S8.	SOFT PROGRAMOKKAL TÁMOGATOTT GAZDASÁGFEJLESZTÉS	területileg nem leképezhető - teljes közigazgatási terület							
S9.	KISVÁROSI KARAKTERHEZ ILLŐ ARCULAT, FEJLŐDŐ BELVÁROS, ÉRTÉKŐRZŐ TERÜLETI FEJLESZTÉS								o
S10.	KORSZERŰ, FUNKCIONÁLISAN SOKSZÍNŰ KÖZTERÜLETEK, ZÖLDFELÜLETEK						o	o	o
S11.	MINŐSÉGI, BIZTONSÁGOS LAKÓKÖRNYEZET	teljes közigazgatási terület							

Fejlesztési célok		Városrészek							
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
S12.	ERDŐ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK HATÉKONY HASZNÁLATA	0	0	0	0	0	0	0	✓
S13.	MODERN INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉS	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
S14.	KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÁS	✓ teljes közigazgatási terület							
S15.	ENERGIAHATÉKONY ÉPÍTÉSEK ÉS VÁROSÜZEMELTETÉS	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	0
S16.	MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK ELTERJEDŐ ALKALMAZÁSA	✓ teljes közigazgatási terület							

1. Fő tér és környéke



A településrész a jelenlegi és tervezett városközponti területe, a belváros központja.

ITS-ben szereplő
legfőbb fejlesztési
lehetőségek

- Településközpont jellegének megerősítése, szolgáltatásfejlesztés
- Lakókörnyezet fejlesztése
- Infrastruktúra fejlesztése

ITS-ben szereplő
általános fejlesztési
cél⁴⁰

A Fő tér és környéke településrész a város súlypontjában helyezkedik el, intézményi, közigazgatási és turisztikai központ, de emellett megtalálhatók az ezekhez kapcsolódó kereskedelmi és lakófunkciók is. A városrészben a fejlesztéseket a meglévő intézményekre és a vonatkozó adottságokra, értékekre kell építeni. A fentieknek köszönhetően a városrész településképi és településszerkezeti szempontból rendkívül összetett, így a fejlesztési célok széles tárháza jelenik meg. A fejlesztési célok a lakókörnyezet fejlesztésén túl elsősorban a szolgáltatások minőségének növelését jelentik.

2. Piac és környéke

A településrész központja a városi piac. A településrész a piachoz szerkezetileg és funkcionálisan kapcsolódó területeket tartalmazza.

⁴⁰ ITS-ben szereplő általános fejlesztési célok forrása: ITS

ITS-ben szereplő
legfőbb fejlesztési
lehetőségek

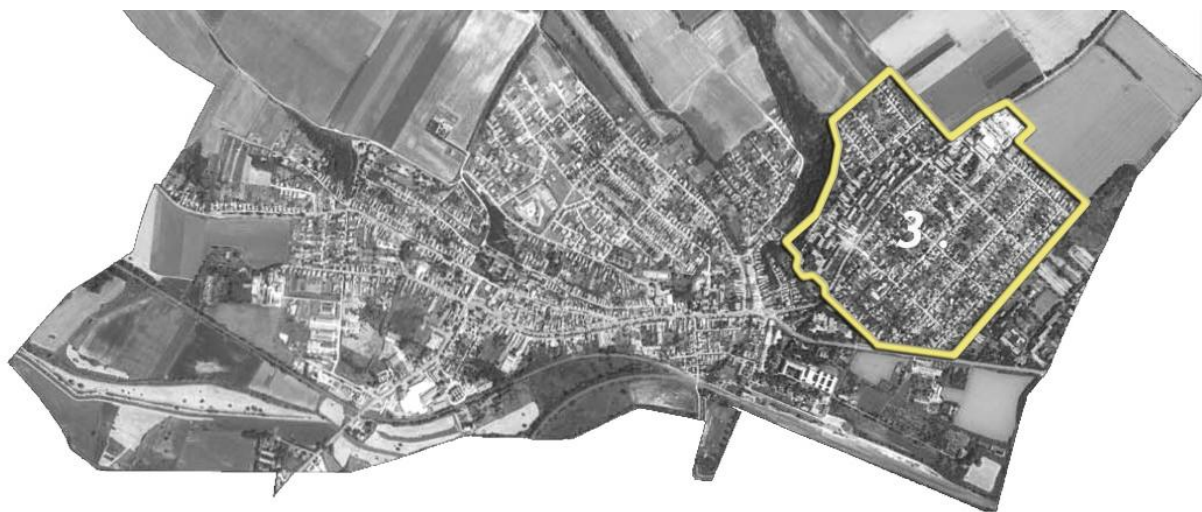
- A piac és környezetének a rendezése, fejlesztése
- Az intézményhálózat fejlesztése
- Rekreációs területek fejlesztése

ITS-ben szereplő
általános fejlesztési cél

A városrész a város közösségi, kereskedelmi, egészségügyi és rekreációs központi területe, illetve a funkcióhoz kapcsolódó lakóterületek. A városrészben meg kell őrizni, illetve fenntarthatóan fejleszteni kell a közösségi szolgáltatásokat, intézményeket, erősíteni szükséges a piachoz kapcsolódó funkciókat. A város egészére hatással lehet a kapcsolódó rekreációs területek megvalósítása.



3. Lakótelep és kartali kereskedelmi terület



A településrész a város keleti összefüggő lakóterületeinek egysége, amely a városhatár menti gazdasági területtel zárul.

ITS-ben szereplő legfőbb
fejlesztési lehetőségek

- Községi területek és intézmények fejlesztése
- Lakókörnyezet fejlesztése
- Gazdasági területeken a kevésbé környezetterhelő tevékenységek megtelepedésének az elősegítése

ITS-ben szereplő általános
fejlesztési cél

A városrészben - a kartali gazdasági területek kivételével - a lakó rendeltetéshez kapcsolódó funkciók találhatók. A lakóterületek mellett sajnálatosan kevés közösségi létesítmény található, illetve csekély a közösségi célokra használható területek nagysága. Ezek fejlesztése elsődleges, hogy megfelelő lakókörnyezet alakuljon az itt élők számára, tekintettel arra, hogy a lakónépességet megtartsa hosszú távú célkitűzés.

4. Evangélikus templom és környéke, Papi földek



A településrész az Evangélikus templom, a Gimnázium illetve a környező lakóterületek szerkezetileg jól körül határható egysége.

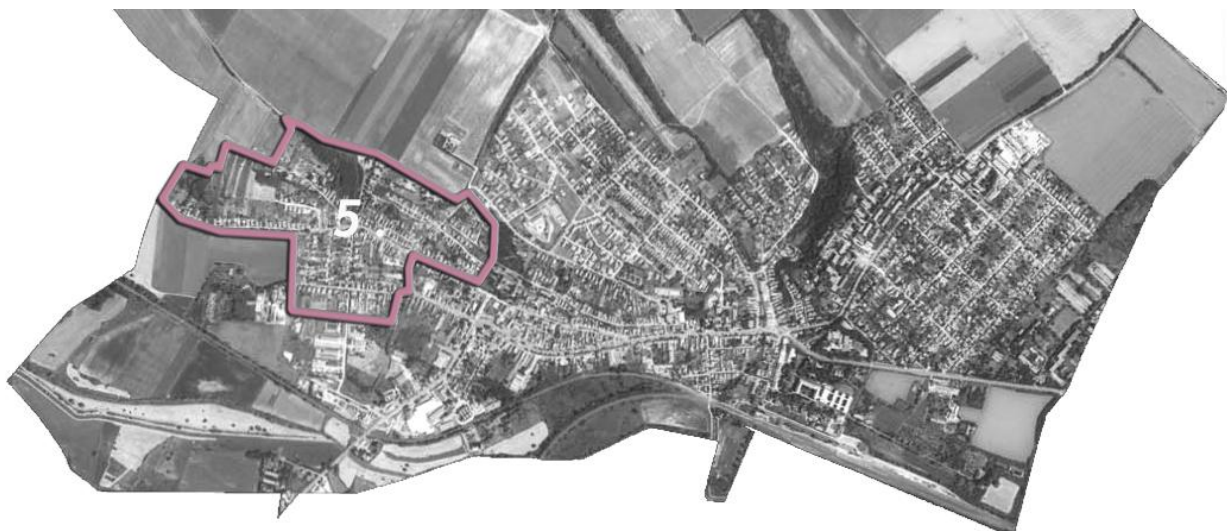
ITS-ben szereplő legfőbb fejlesztési lehetőségek

- Intézményterületek és hozzájuk kapcsolódó beépítetlen területek fejlesztése
- Közterületek fejlesztése

ITS-ben szereplő általános fejlesztési cél

A terület súlypontjában az egyházi és oktatási intézmények találhatók, ezekhez közvetlenül kapcsolódik a Kiserdő területe. Ebben a városrészben találhatók Aszód legújabb beépítésű területei is. A területen a fejlesztések alapvetően a helyi intézmények, az egyházak és az önkormányzat összefogásával valósíthatók meg. A tervezett fejlesztések részben az intézményterületekhez kapcsolhatók, részben a városrész kapcsolatainak a javítását szolgálják.

5. Temető alja - Jónás falva



A településrész központi területe a temető, és a temető alatti lakóterületek szerkezetileg jól körül határható egysége.

ITS-ben szereplő legfőbb fejlesztési lehetőségek

- Lakókörnyezet fejlesztése
- Társadalmi felzárkóztatás - szegregációval veszélyeztetett területek felszámolása

ITS-ben szereplő általános fejlesztési cél

A Temető alja városrészben a lakó rendeltetés az elsődleges, ennek megfelelően a lakóterületek fejlesztéséhez kapcsolódó területi célok fogalmazhatók meg. A területen viszonylag magas a fiatal, többgyermekes családok aránya, illetve két telektömbben az átlagosnál magasabb a szegregációs mutató. A városrészben elsődlegesek azok a célok, amik hozzájárulnak a szegregációval veszélyeztetett területek felszámolásához, közösségi tereket hoznak létre, illetve a közterületek, épületek műszaki állapotát javítják.

6. Benzinkút és környéke gazdasági terület



A településrész a település kialakult, fejlesztés alatt álló és a távlati fejlesztési területeket együttesen magába foglaló szerkezeti egység.

ITS-ben szereplő legfőbb fejlesztési lehetőségek

- Gazdasági területekhez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése
- Fenntartható gazdaságfejlesztés

ITS-ben szereplő általános fejlesztési cél

A városrész adottsága a meglévő, illetve a fejlesztésre kijelölt gazdasági területek túlsúlya. A város hosszú távon ezeken a területeken kívánja ösztönözni a gazdasági szereplők megtelepedését, megerősödését, alapvetően az új munkahelyek létesítése érdekében.

7. Állami Fiúnevelő Intézet



A településrész az Állami Fiúnevelő intézet területe, amelyhez a vasúti területek városi használatú közterületként hasznosuló területei tartoznak.

ITS-ben szereplő legfőbb fejlesztési lehetőségek

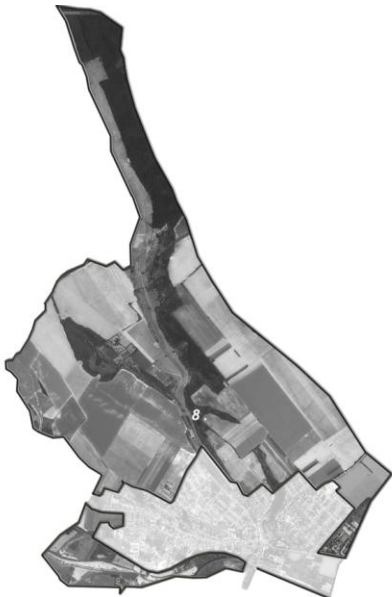
- Infrastruktúra fejlesztése
- Fiúnevelő beépítetlen területeinek a hasznosítása
- Társadalmi felzárkóztatás

ITS-ben szereplő általános fejlesztési cél

A terület nem önkormányzati tulajdon így fejlesztésére az önkormányzat nincs közvetlenül hatással. A Fiúnevelő területének beépítetlen részei jelenleg bérbe adott területek. Ezeken a területeken javasolt visszahozni a fiúnevelőhöz előzőekben tartozó azon rendeltetéseket, amelyek az oktatást segítették (Bolgár kertészet, gyümölcs ültetvények, állattenyésztés stb). A településrészben található a vasútfejlesztéshez kapcsolódó fejlesztési területek egy része. Az intézet déli határvonala mentén kerül kialakításra az új P+R parkoló, illetve az újonnan kialakított buszforduló.

A településrészben fejlesztési kihívás a társadalmi felzárkóztatással kapcsolatos fejlesztések meghatározása. Műszaki szempontból a gyalogos közlekedés fejlesztése („lépcső”). Vizsgálandó a kapcsolódó vasúti terület fejlesztésének területre vonatkozó hatása.

8. Külterületek



A településrész jellemzően a város külterületeinek egysége, ide tartoznak a távlati fejlesztési területek is, valamint az alulhasznosított honvédelmi terület. A jelentős része szántóföldi művelés alatt álló mezőgazdasági terület, kisebb részben erdőterület.

ITS-ben szereplő legfőbb fejlesztési lehetőségek

- Beépítésre szánt területek fejlesztése
- Fenntartható külterületi területfelhasználások támogatása

ITS-ben szereplő általános fejlesztési cél

A városrész jellemzően a külterületi településrészeket fedi le.

A területen felül kell vizsgálni a beépítésre szánt területek hasznosítását középtávon, illetve támogatni kell a rekreációhoz kapcsolódó, fenntartható területfelhasználásokat.

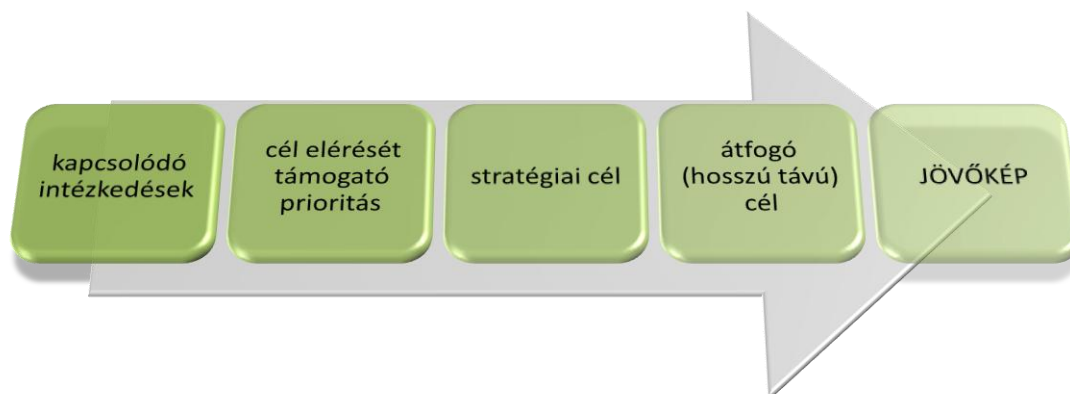
5. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI⁴¹

A megvalósítást szolgáló eszköz- és intézményrendszer, intézkedések

A településfejlesztési koncepcióban szereplő elgondolások megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszer koncepcionális célokkal való összehangolása, fejlesztése szükséges. Az intézményrendszeren túli alapvető eszközrendszere az Önkormányzatnak a szervezetszervezésben, a kommunikációban, a szervezeti fejlesztésekben, a pályázati lehetőségek hatékony kihasználásában, a generációkon átívelő oktatásban és a lakosság számának megtartásában, növelésében, fiatalításában rejlik, melyekhez Aszód jó adottságokkal rendelkezik.

⁴¹ A jövőképpen foglaltak beteljesülését elősegítő átfogó (hosszú távú)- és az egyes stratégiai célok megvalósítását támogató prioritások és lehetséges intézkedések a célok leírásánál, a 2. fejezet tartalmazza.

A kívánt jövőkép megvalósulása a stratégiai célokon keresztül a cél elérését támogató prioritásokon és a kapcsolódó intézkedéseken keresztül érvényesül.



Javaslat a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a város érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a koncepció esetleges szükséges módosításáig.

- **Évenkénti rendszerességgel** meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzéseinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, **aktualizálása öt évenként** szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a **külső környezet változásait**, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már **végrehajtott feladatok eredményeit**, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a polgármester évente beszámolót tart a város polgárainak. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, a település honlapján és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósul meg.

MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET : KONCEPCIÓTÉRKÉP

